

„Das nächstemal wird es Tote geben!“

nt
naš tednik

Številka 50 – Letnik 48 – Cena 10,– šil. (100,– SIT)
petek, 13. decembra 1996

Poštnina plačana v gotovini

Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt / Izhaja v Celovcu

Verlagspostamt 9020 Klagenfurt / Poštni urad 9020 Celovec

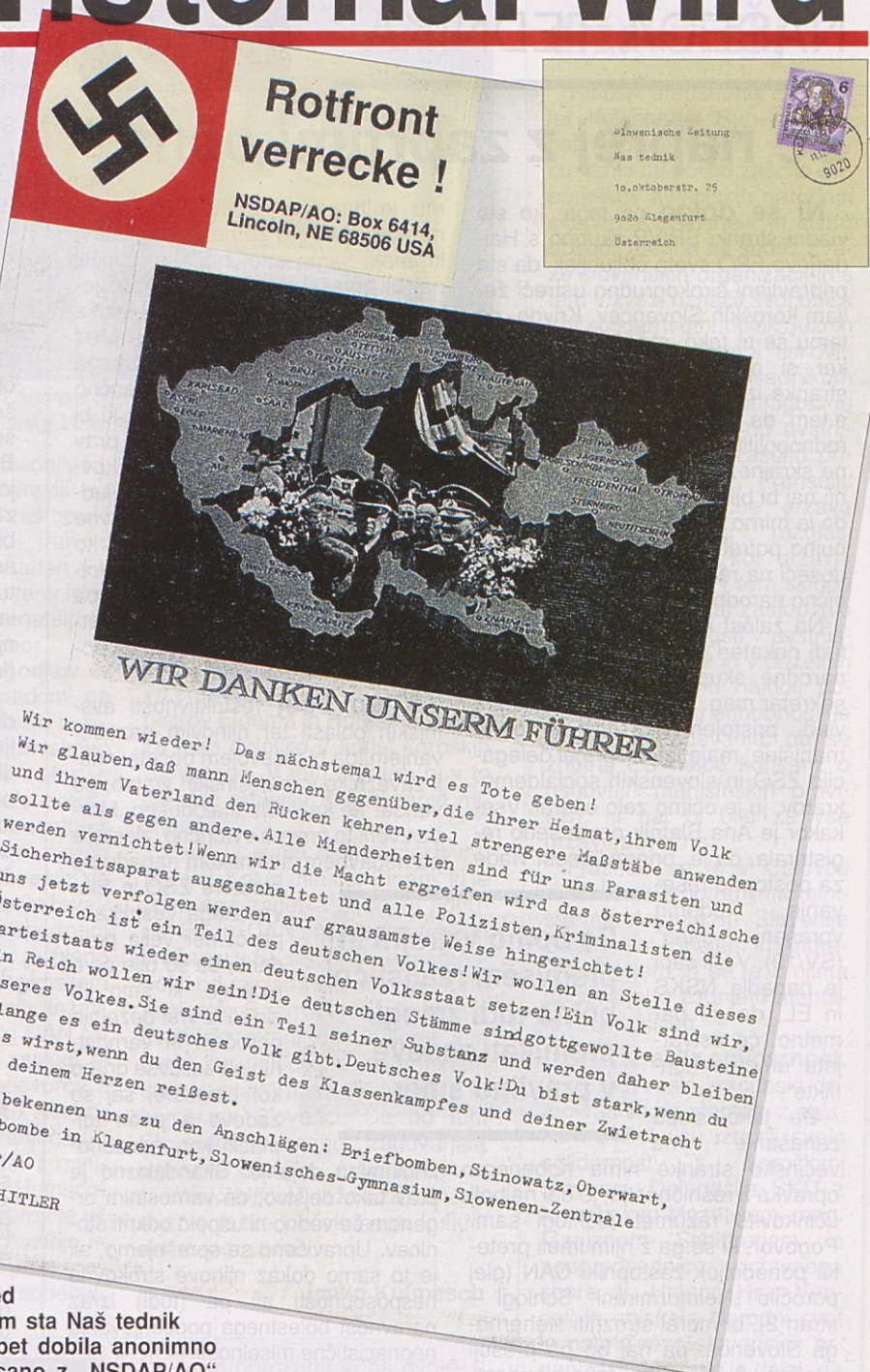
Slovo od župnika Rudolfa Safrana

Preteklo nedeljo, 8. decembra, je Veliki duhovnik Jezus Kristus odpoklical v kraj neminljive radosti duhovnega svetnika Rudolfa Safrana, župnika v Melvičah in na Brdu. Včeraj so ga iz Melvič pripeljali v njegovo rojstno faro Bilčovs, kjer bo do pogreba počival v farni cerkvi. Pogrebna svečanost bo **danes, v petek, ob 14.30 uri**. Bogoslužje bo vodil krški škof dr. Egon Kapellari. Več o liku rajnega župnika v prihodnjem Našem tedniku.

Terorju neonacističnih krogov ni videti konca. Pred redakcijskim zaključkom sta Naš tednik in Slovenski vestnik spet dobila anonimno grozljivo pismo, podpisano z „NSDAP/AO“ in „Heil Hitler“. Pismo vsebuje – poleg bolj ali manj znanih neonacističnih fraz – tudi grožnjo s smrtjo.

Neznani avtorji dobesedno pišejo: „Naslednjič bodo tudi mrtvi!“ („Das nächstemal wird es Tote geben!“). Priznavajo se k umoru štiri-romov v Oberwartu, pisemskim bombam, bombnemu napadu na javno dvojezično šolo v Celovcu, brutalnemu napadu na prostore ZSO in vlomu v Slovensko gimnazijo.

Zaskrbljenost urednikov ter vseh drugih sodelavcev slovenskih organizacij je velika – prav tako pa tudi nelagodje nad varnostnimi organi, ki po več letih še vedno niso v stanju odkriti tistih, ki odgovarjajo za te neonacistične zločine.

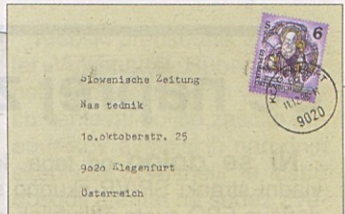

WIR DANKEN UNSERM FÜHRER

Wir kommen wieder! Das nächstemal wird es Tote geben!
Wir glauben, daß man Menschen gegenüber, die ihrer Heimat, ihrem Volk und ihrem Vaterland den Rücken kehren, viel strengere Maßstäbe anwenden sollte als gegen andere. Alle Minderheiten sind für uns Parasiten und werden vernichtet! Wenn wir die Macht ergreifen wird das österreichische Sicherheitsaparat ausgeschaltet und alle Polizisten, Kriminalisten die uns jetzt verfolgen werden auf grausamste Weise hingerichtet!
Österreich ist ein Teil des deutschen Volkes! Wir wollen an Stelle dieses Parteistaats wieder einen deutschen Volksstaat setzen! Ein Volk sind wir, ein Reich wollen wir sein! Die deutschen Stämme sind gottgewollte Bausteine unseres Volkes. Sie sind ein Teil seiner Substanz und werden daher bleiben solange es ein deutsches Volk gibt. Deutsches Volk! Du bist stark, wenn du eins wirst, wenn du den Geist des Klassenkampfes und deiner Zwietracht aus deinem Herzen reißeßt.

Wir bekennen uns zu den Anschlägen: Briefbomben, Stinowatz, Oberwart, Rohrbombe in Klagenfurt, Slowenisches-Gymnasium, Slowenen-Zentrale

NSDAP/AO
HEIL HITLER

DANES, V PETEK:

Politično informativna oddaja CAN v koroškem radiu

Kot smo že poročali, je Center avstrijskih narodnih skupnosti (CAN) dosegel pravico do lastnih politično informativnih oddaj (Belangsendungen). Danes, v **petek, 13. decembra**, jo lahko poslušate v **koroškem radiu**. Oddaja bo ob **19.55 uri**.

MAG. JANKO KULMESCH

KOMENTAR
NAŠEGA TEDNIKA

Še naprej z zaprtimi očmi?

Ni še dolgo od tega, ko sta vladni stranki SP/VP skupno s Haiderjevo FPÖ sveto obljubljali, da sta pripravljene širokogrudno ustreči željam koroških Slovencev. Krivdo, da temu še ni tako, sta dajali manjšini, ker si ni enotna. Hkrati skušajo stranke izigravati narodno skupnost s tem, da jo delita na „pametne“ narodnopolitične zastopnike ter „politične skrajneže“ oz. „hardlinerje“; zadnji naj bi bili tisti, ki vztrajajo pri tem, da je mirno narodno sožitje važno in nujno potrebno, da ga pa ni možno doseči na račun prizadevanj za resnično narodno enakopravnost.

Na žalost nasedajo taktiki strank tudi nekateri politični aktivisti iz vrst narodne skupnosti. Ko je državni sekretar mag. Karl Schlögl, v zvezni vladi pristojen mdr. za narodne manjšine, maja letos sprejel delegacijo ZSO in slovenskih socialdemokratov, ju je očitno zelo očaral. Vsekakor je Ana Blatnik navdušeno registrirala, da je „pripravljenost vlade za postopno reševanje odprtih vprašanj dana“ (SV/19). V isti sapi je napadla NSKS in EL, da „ni pametno, če ustvarjata umetne konflikte“.

Da tako slepo zanašanje na večinske stranke nima nobenega opravka z resničnostjo, je dal najbolj učinkovito razumeti Schlögl sam. Pogovor, ki so ga z njim imeli pretekli ponedeljek zastopniki CAN (glej poročilo „Neinformirani“ Schlögl – stran 2), bi moral strezneti slehernega Slovenca, pa naj bo po presoji uradne Avstrije še tako „priden“. Strategija avstrijske manjšinske politike je namreč jasna kot beli dan: narodne skupnosti hoče politično kontrolirati (po sosvetih) in tako odločati, kaj naj bi bilo zanje „dobro“. Pri tem pa se krčevito trudi, da bi jih odvrčala od njihovih prizadevanj za reševanje bistvenih vprašanj preživetja.

Tega se ne da dokazati samo na primeru koroških Slovencev. O ustreznih izkušnjah vedo, zlasti še v zadnjem času, poročati tudi gradiščanski Hrvatje. Tako je urad zveznega kanclerja črtal Hrvaške-

mu kulturnemu društvu (HKD) finančno podporo za nekaj projektov, ki imajo samo eno „napako“: služili naj bi hrvaški mladini v izpopolnjevanju njihovega materinega jezika in utrjevanju narodne zavesti. Med drugim je (kljub sklepu hrvaškega sosveta!) načrtno odklonil finančno podporo za učne pripomočke, ki bi jih potrebovali v otroških vrtcih, prav tako podporo za dopolnilne jezikovne tečaje, namenjene učencem ljudskih šol, ter za intenzivne jezikovne tečaje na Hrvaškem. Medtem ko ima vlada za igranje tamburic in folklorne plese še kar odprta ušesa, pa postaja v zadevah, ki so za preživetje narodne skupnosti bistvenega pomena, zelo restriktivna.

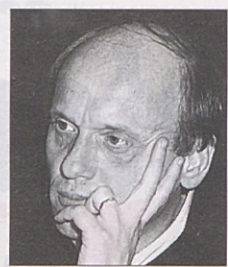
Kljub vsej restriktivnosti avstrijskih oblasti ter njihovim prizadevanjem, da bi pri svojem početju našli zaveznike v manjšinskih vrstah, pa vendar ne kaže biti malodušen. Mor-da zveni to preveč evforično, zlasti še po nedavnem zločinskem napadu na prostore ZSO in Slovenskega vestnika – pri čemer velja poudariti, da so bile prve reakcije, ki smo jih slišali iz vrst deželnih političnih in varnostnih oblasti, vse drugo kot umestne, saj so zadevo a priori tolmačili kot „navadno“

kriminalno dejanje. Skandalozno je prav tako dejstvo, da varnostnim organom še vedno ni uspelo odkriti storilcev. Upravičeno se sprašujemo, ali je to samo dokaz njihove strokovne nesposobnosti ali pa (tudi) izraz naravnost bolestrnega podcenjevanja neonacistične miselnosti.

Pa vendar: če bomo vztrajni, dosledni in predvsem realistični, bomo tudi zmogli premikati zadeve v pravilno smer. Najboljši dokaz za to so npr. občinski odborniki EL in zadnji uspehi CAN.

In če se bomo ob vsem tem zavedali, kako zelo pomembna sta za narodno skupnost iskrena notranja složnost (ki ne izključuje pluralnosti!) in enotno nastopanje nasproti partnerjem v deželi in zunaj nje – potem bomo prepričali tudi tiste, ki nas skušajo še tako sladko uspavati.

Bo nam uspelo to spoznati vsaj po brutalnem napadu na prostore ZSO?

Mejni prehodi: Vztrajnost CAN in Enotne liste se obrestuje

Na povabilo EL sta se prejšnji petek v Višji strokovni šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu notranji minister Caspar Einem in njegov slovenski kolega Andrej Šter srečala s predstavniki koroško slovenskih političnih, kulturnih in gospodarskih ustanov. Po zaslugi CAN in EL dijaki iz Slovenije ne potrebujejo vize.

Kot je Naš tednik poročal že avgusta letos (NT 32/9. 8. 1996), so avstrijske oblasti resno nameravale zapreti mejo tudi za dijake iz Slovenije, ki obiskujejo Dvojezično TAK ali šentpetersko Višjo strokovno šolo za gospodarske poklice. Bile so mnenja, da potrebujejo za obisk šole vizo. Pogoji za dodelitev vize naj bi mdr. bili potrdilo avstrijske šole, da smejo dijaki iz Slovenije šolo tudi obiskovati, in dokazilo, da imajo zagotovljeno stanovanje in denar za preživljanje (letno ca. 70.000 šil.).

To pa še ne bi bilo vse. Za dijake iz Slovenije naj bi veljalo tudi določilo o kontingentih, ki pravi: za vsak politični okraj je predvideno samo določeno število dovoljenj za daljše (neturistično) bivanje; če je kontingent za državljanstvo država, ki niso v EU, „poln“, vize ne izstavijo.

Skratka, če bi ta določila dejansko uveljavili za dijake

Ministra Einem in Šter sta v Šentpetru tudi odločno obsodila napad na prostore ZSO, ki slej ko prej ni razjasnjen. Minister R Slovenije Andrej Šter je dejal, da ga napad „zaskrbljuje kakor vsak napad na kogar koli, toda vznemirjajoč je objekt oz. cilj napada“. Izrazil pa je željo in prepričanje, „da bo strokovna avstrijska policija storilce našla in določila motiv“. Avstrijskemu notranjemu ministru Casparju Einemu, ki je bil v minuli dneh sam posredno cilj pilske bombe, je dal napad na prostore ZSO še dodaten povod za večjo skrb. „Ta napad je zaskrbljujoč in nas naj napravi še bolj pazljive“, je menil Einem. „Če je bil motiv storilcev politični ali ne, je vseeno, policija mora takšne napade pojasniti.“

„Neinformirani“ Schlögl

Pretekli ponedeljek je delegacija Centra avstrijskih narodnih skupnosti (CAN) obiskala državnega sekretarja Karla Schlögla, ki je v zvezni vladi pristojen za manjšinske zadeve. Delegacijo CAN je vodil predsednik Marjan Pipp, pogovora pa se je udeležil tudi predsednik NSKS Nanti Olip.

Tema pogovorov je bilo vprašanje temeljnega manjšinskega zakona, otroških vrtcev ter razširitve slovenskih oddaj v okviru ORF. Izkazalo se je, da je bil Schlögl o aktualni manjšinskopolični razpravi slabo ali sploh ne informiran, še posebej, kar zadeva predlog o temeljnem manjšinskem zakonu. Obljubil je, da ga bo „preštudiral“.

Kako „resno“ jemlje državni sekretar, ki bi se uradno moral posvečati narodnim skupnostim, manjšinska vprašanja, je dokazal tudi v primeru Slovenskega sporeda ORF. Po njegovih besedah naj bi prišlo do pogovorov med vlado in ORF najkasneje do konca januarja 1997. Vendar kaj so take obljube dejansko vredne, je dokazal že v igredi letos; tedaj je namreč „delegaciji DS avstrijske narodnosti v SPÖ in ZSO seznanil o načrtovanih nadaljnjih korakih v zadevi razširitve slovenskih radijskih oddaj“ (SV, 9. 5. 1996) – zgodilo pa se ni ničesar. Edina izjema so lastne političnoinformativne oddaje (Belangsendungen), ki jih je za narodne skupnosti priboril CAN, in še to s pritožbo proti kuratoriju ORF.

Sicer pa je Schlögl dejal predstavnikom CAN: čemu razširiti slovenske oddaje, saj ste dobili lastne politično informativne ...

- Kuj -

V Šentpetru pri Šentjakobu so ministra dr. Casparja Einema in Andreja Štera ter podpredsednika SVP dr. Huberta Frasnellija pozdravili tudi ravnatelj šole dr. Janko Zerzer in gojenke Višje strokovne šole za gospodarske poklice.

iz Slovenije, bi to v praksi pomenilo, da pretežna večina od njih sploh ne bi mogla obiskovati dvojezične TAK ali šentpeterske Višje šole za gospodarske poklice. Kontingenti so bili namreč v glavnem že „polni“, preden da bi dijaki sploh mogli izpolniti pogoje za obisk šole (oz. napraviti potrebni sprejemni izpit iz nemščine).

Na srečo je bilo možno zadevo rešiti tako, da dijaki iz Slovenije za obisk šole ne potrebujejo vize. Za to gre glavna zasluga Centru avstrijskih narodnosti (CAN) in Enotni listi (EL). Ko je postalo znano, da naj bi vize veljale tudi za dijake iz Slovenije, sta CAN in EL takoj ukrepala in večkrat intervenirala na notranjem ministrstvu. Nato se je v tej zadevi še enkrat pozanimala pri ministrstvu tudi slovenska veleposlanica na Dunaju dr. Katja Boh.

Medtem se je vztrajnost CAN in EL obrestovala: notranje ministrstvo je s 30. 11. 1996 izdalo odlok, v katerem jasno piše, da dijaki iz Slovenije ne potrebujejo vize.

Šentpeter. Pogovore ministrov Einema in Štera z zastopniki koroško slovenskih ustanov v

Šentpetru je vodil predsednik EL Andrej Wakounig, pozdravili pa so visoka gosta tudi zastopniki šentjakobske občinske frakcije SGS (Franc Janežič, Štefan Rigelnik, Micka Miškulin) ter v imenu šentpeterske šole ravnatelj dr. Janko Zerzer in šolski zbor.

Poleg aktualnih dogodkov v zvezi z brutalnim napadom na prostore ZSO (na srečanje z Einemom in Šterom je bil povabljen tudi predsednik ZSO dr. Marjan Sturm) je bilo v ospredju predvsem vprašanje, kako zagotoviti nemoteno sodelovanje med koroškimi Slovenci in Slovenijo na kulturnem, vzgojno-izobraževalnem, znanstvenem in športnem področju. Kot je znano, je glede tega prišlo po Schengenskem sporazumu do neznosnih težav, nakar sta EL in dunajski CAN takoj reagirala. Po njuni zaslugi je prišlo do intenzivnih pogovorov z zastopniki avstrijskega in slovenskega zunanjenja, notranjega in socialnega ministrstva ter z ministri Einemom, Šterom, Humsom in Kračunom. Cilj pogovorov je bil kulturni sporazum med Avstrijo in Slovenijo; ta naj bi mdr. predvideval določilo, da strokovni sodelav-

ci iz Slovenije, ki na neprofesionalni osnovi pomagajo koroškim Slovincem (npr. učitelji glasbene šole), ne potrebujejo vize.

Kulturni sporazum naj bi prihodnje leto sklenila slovenski in avstrijski zunanji minister. Že prej pa je avstrijsko zunanje ministrstvo prepustilo CAN, da dobi od ministrov Einema in Humsa soglasje za tako določilo v korist koroških Slovencev. V tem primeru bi v to določilo privolilo tudi zunanje ministrstvo.

CAN je svojo nalogo pozitivno izpolnil. Kot je minister Einem, ki je od vsega začetka podpiral pobudo EL in CAN, na šentpeterskem srečanju z EL sporočil, je medtem dobil od ministra Humsa potrebno soglasje. S tem bi morale biti na avstrijski strani odstranjene vse ovire za določilo o nemotenem sodelovanju med Slovenijo in koroškimi Slovenci. Če bo tudi Slovenija ustrezno zagovarjala ustrezno določilo, pravzaprav ne bi smelo biti več težav za končno rojstvo težko pričakanega kulturnega sporazuma.

Janko Kulmesch

Pričakujemo
javno opravičilo

Šentjakobska Socialno gospodarska skupnost (SGS) se zavzema – predvsem po zaslugi Micke Miškulin – za javno upoštevanje slovenskih krajevnih in ledinskih označb, ki jih predvideva tudi zakon o narodnih skupnostih. SGS se namreč zaveda, da bi v nasprotnem primeru ti kraji docela zgubili značaj dvojezičnosti in postali samo še nemški. Skratka, zgodilo bi se to, kar je že svojčas zau-

OB ROBU

kazal Hitler: Macht mir das Land deutsch!, ali kar danes označujejo etnično čiščenje.

Franz Richau, zastopnik ÖVP v sosvetu, je zato zagnal vik in krik in celo zahteval naj se prekinejo manjšinskopolična poganjanja. Poleg tega je ukazal slovenskim osrednjim organizacijam, naj se za stališče SGS javno opravičijo.

Zahteve zastopnika ÖVP v sosvetu so, milo rečeno, nesramne. Namesto, da bi se zave-

dal, kako ogrožena je na dvojezičnem ozemlju slovenščina in skušal proti temu kot politik ustrezno ukrepati, raje dela zgo-ga v smislu nemškonacionalnih krogov. Očitno pleše na napačni ohceti; še vedno namreč ni dojel, da bi v sosvetu že po zakonu moral zastopati interese koroških Slovencev ter ne tistih, ki ravnajo po znani paroli: Kärnten ist deutsch!

Sicer pa menimo, da bi dejansko bilo potrebno javno opravičilo – od ÖVP.

- Kuj -

FRASNELLI:

Zaščita manjšin mora biti državni cilj

Klubski predsednik Südtiroler Volkspartei Hubert Frasnelli je pretekli teden v Celovcu zahteval boljšo zaščito pripadnikov avstrijskih narodnih skupnosti. Frasnelli je ostro obsodil atentat na sedež Zveze slovenskih organizacij in s tem v zvezi označil svoj obisk kot solidarnostni obisk Južnih Tirolov. Na skupni tiskovni konferenci s predsednikom EL Andrejem Wakounigom je Frasnelli zahteval od avstrijske vlade boljšo zaščito pripadnikov manjšin. Frasnelli: „Od moje matične države pričakujem, naj razglasi zaščito manjšin kot državni cilj.“ Frasnelli je v tem sklopu ponovno zahteval zastopstvo narodnih skupnosti v avstrijskem parlamentu in v deželnih zborih. Kot eno najbolj pomembnih nalog prihodnosti je označil prizadevanja, da se znotraj EU najde konsenz o osnovnih manjšinskih pravicah, ki naj bi bile za vse države obvezne.

Frasnelli se je v Celovcu srečal tudi z notranjima ministroma Avstrije in Slovenije Casperjem Einejem in Andrejem Šterjem in se je z njima pogovarjal o zadnjem atentatu na manjšino.

SKD izrazila solidarnost. Tudi Slovenski krščanski demokrati so po atentatu z obiskom v Celovcu izrazili svojo solidarnost s koroškimi Slovenci. Delegacija SKD z Miroslavom Mozetičem, mag. Marijanom Schiffererjem in podpredsednico državnega zbora dr. Heleno Hren-Vencelj je obiskala Narodni svet in nato Zvezo slovenskih organizacij. Mozetič je dejal, da so zadnji dogodki na Koroškem predvsem usmerjeni na ustvarjalce slovenske besede, saj so grožnje usmerjene proti slovenskemu oddelku ORF. Našemu tedniku, KKZ in sedaj tudi proti Slovenskemu Vestniku. Krščanski demokrati so s svoje strani obljubili, da se bodo zavzeli za krepitev in obstoj slovenskih medijev na Koroškem, ki so za manjšino eksistenčnega pomena, tako Mozetič.

Silvo Kumer

NA KRATKO

Borovlje. Občinski svet bo danes, v petek 13. decembra, ob 19. uri med drugim skepal o dvojezičnih napisih za vasi bivše občine Slovenji Plajberk. Seja je v občinski hiši in je javna.

Sele. EL v Selah je svojo predvolilno anketo izvedla že meseca maja in ne, kakor smo v zadnjem NT poročali, v naslednjem mesecu. EL Sele ima v soboto, 14. decembra, ob 19.30 volilno zborovanje v Selah.

Škocijan. Na minuli občinski seji, pretekli ponedeljek, je občinski svet potrdil letni obračun v višini 124,8 mio. šil. Občina Škocijan bo s tem zaključila leto 1996 brez primanjkljaja. Župan Holzer je dejal, da znaša poprečna zadolžitev občana 344 šil., kar naj bi bilo v koroškem poprečju nizko. Primanjkljaj pa je nastal v občinskem gradbenem podjetju, kjer tudi letos manjka 2 mio. šilingov.

Pliberk. Nova stavba mejnega prehoda Holmec na avstrijski strani je pod streho. Stroški projekta znašajo 35 mio. šilingov.

Bistrica. V „Werkhof Bistrica“ še do 22. decembra razstavljajo svoja dela umetniki A. Pototschnig, A. Krajger, K. Björnöy, G. Baresch in S. Sempere.

Kaj imata Asterix in Obelix opravka za globaškim kanalom? Naš karikaturist vsekakor vidi paralele, ker tudi globaški „kanalski rebeli“ Sadovnik & co z vsemi silami branijo občino pred E. Sickl in njenim kanalom.

Sadovnik zahteva višjo podporo za Globasnico

Še v letu 1996 naj bi občine Pliberk, Bistrica in Globasnica sklenile okvirni koncept za čiščenje odplak.

Globasnica. V Globasnici kaže, da bo ljudska iniciativa proti velekanalu dobila prav - vsaj v občinskem svetu. Kaj bo potem na deželni ravni, je drugo vprašanje. V soboto, 14. decembra, bo

ob 15. uri pri Šoštarju veliko „zaključno“ zborovanje nasprotnikov velekanala, katerih govornik je podžupan Bernard Sadovnik, ki je prepričan, da bo občinski svet še letos sklenil okvirni koncept, ki omogoča decentralne naprave. Zanimiva in zelo logična je tudi najnovejša zahteva Sadovnika in iniciative. Ker je občina Globasnica zakonsko obvezana, da ščiti talno vodo, naj dodatne stroške plačata dežela in zveza (Bund). Sadovnik: „Zaradi strogih predpisov ima Globasnica za 20% višje izdatke kot občine, ki niso v zaščitnem območju talne vode.“

Bistrica. Kanalski referent podžupan Andrej Wakounig je prav tako optimističen, da bo občinski svet še letos sklenil de-

centralni koncept, ki pa ni nujno v skladu s trenutnimi deželnimi predpisi oz. odredbami.

Pliberk. Do velikega preobrata je prišlo v Pliberku, kjer so prvotno želeli naslednji ponedeljek sklepati o Kronwettrovem velekanalu. Zdaj ni več nobena frakcija za velekanal „a' la Kronawetter“, stranke so se celo domenile, da bodo soglasno protestirale proti „nesmiselnim“ zakonskim predpisom in odredbam. Tudi Pliberčani bodo podobno kot Globašani ob dežele in zveze zahtevali, naj plačata dodatno 20% vseh stroškov čiščenja odplak, saj je skoraj cela občina v zaščitnem območju talne vode. Občinska seja bo v ponedeljek ob 19. uri.

Silvo Kumer

Božična drevesa z Obirskega v Celovcu

V Vetrinju pri trgovini Spar in pri trgovini Auto Trampitsch v Celovcu je letos spet možno kupiti domačo božično drevo, ki je zrasedo na Obirskem. Franc Jožef Smrtnik je letos izbral spet nekaj sto najlepših smrek in jelk.

Zbornica naj bi bila tekmovanje boljših idej

Na konstitutivni seji kmetijske zbornice so ponovno izvolili Walfrieda Wutscherja za predsednik. Za zdaj pa ni uspelo sestaviti strokovnih odborov.

Pretekli torek so se ob navzočnosti deželnega glavarja dr. Cristofa Zernatta na gradu Krastowitz prvič sestali novo izvoljeni mandatarji Kmetijske zbornice. Konstitutivna seja pa je le polovično uspela, saj prvič v zgodovini zbornice ni uspelo takoj izvoliti in določiti strokovnih odborov.

V prejšnji mandatni dobi je bila SJK z enim članom zastopana v vseh desetih strokovnih odborih, čeprav ji ta mesta po zakonu ne pripadajo. To je bil izraz dobrega sodelovanja med frakcijami, posebno še med Bauernbundom in SJK, ki bo lahko s svojima dvema glasovoma tudi v naslednjih petih letih merodajno soodločala v politiki zbornice.

Domej in Zwitter sta na konstitutivni seji glasovala za predsednika Walfrieda Wutscherja, za katerega je glasovalo 19 svetnikov, 12 jih je bilo proti, 5 pa se jih je vzdržalo. SJK in Bauernbund želita tudi v prihodnje stvarno sodelovati. Prva večja preizkušnja tega sodelovanja je gotovo izvolitev strokovnih odborov.

Kot običajno so ob začetku mandatne dobe oddale frakcije načelne izjave. Predsednik Wutscher je dejal, da želi v prihodnje biti predsednik za vse frakcije in da se bo trudil za stvarno sodelo-

„Zaobljubljam – ich gelobe“. Zbornični svetnik SJK DI Štefan Domej je kot edini svetnik dvojezično dal zaobljubo za naslednjo mandatno dobo, v kateri bo Walfried Wutscher (levo) spet predsednik zbornice.

vanje. DI Štefan Domej je spregovoril v obeh deželnih jezikih in zahteval manj strankarske politike in več stvarnosti v zbornici. Predvsem pa se naj bi vse frakcije trudile za tekmovanje boljših idej. Tej zahtevi se je pridružil celo novi podpredsednik zbornice Matthias Reichhold (FPÖ). Domej je apeliral na frakcije, naj so tolerantne do slovenskih kmetov. Na osnovi volilnega rezultata je zahteval, da naj dobi SJK več kompe-

tenc za južno Koroško. Šefica SPÖ Hilde Schaumberger je kritizirala dejstvo, da v predstojništvu ni nobene ženske in je zahtevala poseben program za kmete, ki živijo na meji revščine.

Silvo Kumer

Jože Partl ekonomski svetnik

Dunaj. Preteklo sredo so na Dunaju na kmetijskem ministrstvu podelili Jožetu Partlu, p. d. Črnku z Bistrice nad Pliberkom, naziv ekonomskega svetnika. Jože Partl je bil nad dve desetletji zelo uspešen in vnet občinski politik EL v Pliberku in na Bistrici. V obeh občinah je kot agrarni referent in podžupan veliko prispeval v dobro kmečkega statusu. Jože Partl je bil v 70-tih letih tudi predsednik Slovenske kmečke zveze in je danes predsednik Zveze slovenskih izseljencev. Naziv ekonomskega svetnika je dobil na pobudo SJK za svoje življenjsko delo na občinskem in kmetijskem področju.

Dobri kontakti so važni. Janko Zwitter v pogovoru z bivšim svetnikom FPÖ Hansom Rainerjem-Mentejem, ki se je leta 1994 odcepil od svoje frakcije in potem iskal tudi stike s SJK. Zdaj ga ne bo več v zbornici.

OBČNI ZBOR KMETIJSKE ZBORNICE

36 ZBORNIČNIH SVETNIKOV
BAUERNBUND (17), FPÖ (12)
SPÖ (5), SJK (2)

PREDSTOJNIŠTVO

PRESEDNIK
Walfried Wutscher
(Bauernbund)

1. PODPRESEDNIK
Reichhold Mathias (FPÖ)

2. PODPRESEDNIK
Untergugenberger Franz
(Bauernbund)

ČLANI PREDSTOJNIŠTVA
Notburga Penker, Franz Schmid (oba Bauernb.),
Adolf Riautschnig (FPÖ),
Hilde Schaumberger (SPÖ)

STROKOVNI ODBORI

(odločitev o novi razdelitvi bo padla šele 14. januarja 1997)

Odbor za agrarno politiko in vprašanja EU, izobraževanje, svetovanje in delo z javnostjo

Odbor za socialno politiko in kmetice

Odbor za rastlinsko produkcijo

Odbor za živalsko produkcijo

Odbor za reklamo in marketing

Odbor za kmetijsko tehniko, gradbeništvo in polkmete

Odbor za vprašanja gorskih kmetov

Odbor za gozdarstvo

Kontrolni odbor

SJK je bila doslej zastopana v vseh odborih

ČESTITAMO

Pred nedavnim je srečal Abrahama **Andrej Wuttej** iz Škocijana. Slavljenca poznamo kot svetovalca zavarovalnice in velikega pristaša SAK. Njegova velika ljubezen pa velja mali kmetiji v Št. Primožu, kjer skorajda vsako minuto prostega časa prebije pri svojih ljubljnih konjih. Slavljenču ob tem lepem življenjskem jubileju iskreno čestitamo ter kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta!

Minulo nedeljo je obhajala rojstni dan in god **Marija Dolinšek** z Bele pri Železni Kapli. Slavljenki ob tem dvojnem prazniku iskreno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta!

Prav tako rojstni dan in god je obhajala **Kristina Smolle** z Bistrice pri Št. Jakobu. Tudi njej veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje!

V nedeljo bo obhajal rojstni dan **Valentin Kargl** iz Bač ob Baškem jezeru. Občinskemu odborniku EL Bekštanj pristrčno čestitamo in želimo tudi v prihodnje vse lepo in dobro. Čestitkam Našega tednika se

pridružujeta EL in SJK.

Pred nedavnim je v Selah na Srednjem Kotu slavila rojstni dan **Andrea Hribernik**. Ob tej priložnosti ji pristrčno čestitajo znanci in prijatelji. Čestitkam se pridružuje uredništvo NT.

Slovensko društvo upokojencev Št. Jakob čestita za osebne praznike naslednjim svojim članom: **Štefki Ambroš** iz Štebna pri Globasnici, **Zofki Kordež** iz Podjune pri Globasnici, **Manču Močilniku** iz Šmihela in **Rozini Zankl** iz Male vasi pri Globasnici. Posebne čestitke pa veljajo **prof. Janku Messnerju** iz Osojnice, ki je slavil 75. osebni jubilej. Vsi ostali člani društva upokojencev vsem slavljenčcem pristrčno čestitajo in želijo obilo Božjega blagoslova, predvsem zdravja. Čestitkam se pridružuje uredništvo Našega tednika.

40. rojstni dan je slavil **Kristijan Ogris** z Borovnice v Selah. Ob tem lepem osebnem jubileju iskreno čestitamo in želimo tudi v prihodnje vse lepo in dobro!

Jubilej zlate poroke sta slavila **Ani** in **Karl Kofler** iz Šmiklavža ob Dravi. Slavljenčema ob tem lepem skupnem jubileju pristrčno čestitamo in želimo vse najboljše, zlasti zdravja in skupnega zadovoljstva!

Osebni praznik sta obhajala **Barbara** in **Franc Mikuš** iz Pli-

berka. Tudi njima veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje!

Ivanka Fister iz Srej pri Škocijanu je obhajala rojstni dan. Čestitamo in vse najboljše tudi v prihodnje!

V Lobniku je obhajal 55. rojstni dan **Johi Sadolšek**, za kar iskreno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in sreče polna leta!

Naslednje voščilo je namenjeno **Bretiju Kučniku**, po domače Pegrinovemu z Obirskega, za 51. rojstni dan. Vse najboljše!

Rojstni dan in god je obhajal **Franc Grilc** iz Enzelne vasi pri Grebinju. Ob tem dvojnem prazniku pristrčno čestitamo in želimo tudi v prihodnje vse lepo in dobro!

Neža Božič, po domače Pimpanca iz Sel, je slavila 85. rojstni dan. Slavljenki ob tem visokem osebnem prazniku iskreno čestitamo ter kličemo na mnoga zdrava in milosti polna leta!

Mag. Ivan Olip, mestni župnik v Pliberku, je obhajal rojstni dan in god. Za ta dvojni praznik mu pristrčno čestitamo in želimo obilo Božjega blagoslova, predvsem trdnega zdravja in zadovoljstva!

Visok osebni praznik, 91.

rojstni dan, je obhajala **Katarina Karničar** z Obirskega. Slavljenki pristrčno čestitamo in želimo vse najboljše, predvsem zdravja in osebnega zadovoljstva!

Slovensko društvo upokojencev Št. Jakob čestita za osebni praznik **Mihiju Amrušu** iz Št. Jakoba. Čestitkam se pridružuje uredništvo Našega tednika, ki kličo slavljenču na mnoga zdrava in milosti polna leta!

Andrej Lausegger, po domače Ožekar, iz Podna je obhajal 76. rojstni dan in god. Za dvojni praznik pristrčno čestitamo in želimo tudi v prihodnje vse lepo in dobro!

Naslednje voščilo je namenjeno **Pavli Kulterer** iz Rinkol pri Tinjah, ki je obhajala rojstni dan. Vse najboljše!

40. rojstni dan je slavil **Herbert Krainz** iz Gorič pri Galiciji. Ob tem lepem osebnem jubileju iskreno čestitamo in kličemo na mnoga leta! Čestitkam se pridružujejo žena z otroki, sorodniki, prijatelji ter EL Galicija.

Prav tako rojstni dan je obhajala **Gabi Osojnik** iz Železne Kaple. Tudi njej veljajo naše iskrene čestitke in najboljše želje!

V Večni vasi pri Globasnici je obhajal rojstni dan in god **Franc Hafner**. Ob tem dvojnem prazniku iskreno čestitamo in kličemo na mnoga leta!

Slovensko društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike **Hermanu Rohrmeisterju**, **Mariji Partej**, **Beti Habernig**, **Katarini Apovnik** in **Mariji Jernej**. Vsi ostali člani želijo slavljenčcem vse najboljše in kličejo na mnoga leta. Čestitkam se pridružuje uredništvo Našega tednika.

Rojstni dan in god je slavila **Barbara Grilc** iz Libuč. Pristrčno čestitamo in želimo tudi v prihodnje vse lepo in dobro!

V Štebnu pri Globasnici je slavil 40. rojstni dan **Felix Schmautzer**. Slavljenču ob tem lepem jubileju pristrčno čestitamo in kličemo na mnoga zdrava in veselja polna leta! Čestitkam se pridružujejo SPD „Edinost“ iz Štebna, SKD Globasnica, EL Globasnica ter vsi prijatelji in znanci.

Rojstni dan je obhajal **Roman Verdel** iz Borovelj. Čestitamo in želimo vse najboljše!

MODESTOV DOM

Obiskal nas je Miklavž

Tudi letos nas je obiskal Milavž. Na začetku so se nam v dvorani Modestovega doma s kratko igro predstavili igralci iz Slovenjega Plajberka. Prikazali so nam kmečko podeželsko življenje in skozi le-to osmešili moderno mestno življenje. Kot vsako leto v tem času, je tudi letos to igro napisala farovška kuharica Cilka.

Po igri pa je v dvorano prišel današnji simbol svetega Nikolaja, dobrotnika otrok – Miklavž. Obdaril nas je tako, kot je to včasih počel sv. Nikolaj. S seboj je imel tudi zlato knjigo, v kateri so menda napisana vsa naša dobra dela. Ob pogledu na to drobno knjigo se mi je porodilo vprašanje: „Mar res storimo le toliko dobrega?“

Upam, da nas Miklavž naslednje leto spet obišče, nas obdari, s seboj pa naj prinese sad našega celotnega prizadevanja za dobra dela – bolj debelo zlato knjigo.

Tanja V.

ČESTITKA TEDNA

V ponedeljek, 9. decembra, se je **Magdi** in **Hanziju Karner** z Djekš rodila hčerka, ki ji bosta dala ime **Veronika**. Srečnima staršema ob tem posebnem dogodku iskreno čestitamo, mladi Veroniki pa želimo mnogo sreče, zdravja in uspeha na življenjski poti!

SVEČE

Domače miklavževanje

V ponedeljek, 2. decembra zvečer, je (zgodnji) sv. Miklavž brez spremstva obiskal tudi Vrbnikovo domačijo, kjer so ga v pritličju v prejšnjem Goršetovem ateljeju z nekoliko mešanimi občutki pričakovali že čakajoči otroci in že nekam bolj sproščeni odrasli.

Končno je sv. Miklavž le častitljivo vstopil, se predstavil, se usedel k z darili nasuti mizi in začel s svojim napol sodniškim delom, pri čemer je dokazal tudi precej znanja psihologije. P. Roman mu je nadvse vdano stregel. Otroci, ki so stali pred njim in so marsikatero slišali, vejo sedaj, da vse ni bilo tako hudo, saj je bil sv. Miklavž tudi tokrat zelo usmiljen in sočuten in so mu seveda vsi morali obljubiti, da se bodo poboljšali. A tudi humorja sv. Miklavžu ni manjkalo, saj je

sveškim ministrantom, ki so stali pred njim, lahko iz lastnega zgleda dokazal, kam vse se lahko pride kot ministrant, saj je bil tudi on, predno je postal škof, dolga leta ministrant – vsaj tako je trdil.

Za ta lepi dogodek se je zbralo precej društvnikov „Kočne“ ter članov otroškega zbora iz Sveč s starši (bilo nas je okoli 40) in vsi smo se počutili zelo domače. Zato prisrčen Bog lonaj organizatorjem!

A. F.

Miklavževanje v Svečah.

Od leta 1992 naprej ugotavljamo močen prirastek števila bio-kmetov. Letos jih je po celi Avstriji bilo vsega skupaj 23.000. To je ena desetina vseh kmetov. Za letos pričakuje ministrstvo za kmetijstvo prirastek na 35.000 oz. 15% vseh kmetij.

Biološko kmetovanje – kaj je to?

Če razlikujem med konvencionalnim in biološkim kmetovanjem, potem ugotavljamo tele razlike:

Osnova konvencionalnega kmetovanja je

- nezaželeno (npr. plevel) zatirati s kemičnimi sredstvi
- pomanjkljivosti (npr. hranilne snovi) nadomestiti s kemičnimi sredstvi

Temu nasprotno gradi biološko kmetovanje na tehle temeljnih mislih:

1. Sistem „tla – rastlina“ naj se sam ureja. Kmet naj to samourejanje podpira. Na prvem mestu biološkega kmetovanja je rodovitnost tal. Plevel in škodljivce je treba imeti v rokah z izbiro primernih žitnih sort, s pravilnim kolobarjenjem ter z zaščito koristnikov.
2. Krogotok snovi naj se zaključuje na kmetiji. To pomeni: število živali mora biti usklajeno z obsegom njiv in travnikov. Dokupovanje krme ne sme prekoračiti določene mere.
3. Zaščita okolja: dušik ne sme v podtalnico, koristniki naj so čim bolj zaščiteni.

Preusmeritev na biološko kmetovanje

Kmetje, ki hočejo iti v smer biološkega kmetovanja, morajo upoštevati sledeče: Merodajni predpisi za biološko kmetovanje so: EU-uredba 2092/91, Avstrijski živilski kodeks, poglavje 18, in smernice določenih biodruženj (Ernte, Demeter, Dinatur in druga). S temi predpisi za proizvodnjo je točno urejeno poljedelstvo, živinoreja, predelava in prodaja bioloških izdelkov.

Članstvo v biološkem združenju je prostovoljno. Kmetje, ki niso člani

BIOLOŠKO KMETOVANJE:

Preusmeritev – prijava – kontrola

kakšne zveze, so tako imenovani „kodeksni-kmetje“, se pravi, da se morajo samo držati predpisov avstrijskega kodeksa za živila in uredbe EU.

Preusmeriti je treba celoten obrat. Preusmerjanje samo enega dela kmetije je mogoče samo takrat, kadar ima ta del tudi svojo obratno številko (LW Betriebsnummer). Čas preusmerjanja traja dve leti. V tem času je prodajanje kmečkih izdelkov dovoljeno samo s pripombo „kmetija v preusmeritvi“ („Umstellungsbetrieb“). V posameznih panogah živinoreje (npr. perutnina, reja pujskov . . .) je pod določenimi pogoji tudi mogoče doseči predčasno priznanje.

Vsak kmet mora voditi zapiske, in sicer o nakupu reprodromateriala ter o prodaji izdelkov. Dodatno mora voditi poseben hlevski zapisnik („hlevska knjiga“).

Podpore za biološko kmetovanje

V okviru ÖPUL-a je biološko kmetovanje finančno podprto. Pravico do podpore imajo kmetje tudi v času preusmerjanja. Vsekakor pa je potrebno, da izpolnijo določene pogoje. Eno leto po prijavi mora kmet dokazati, da je obiskoval tečaj o biološkem kmetovanju v obsegu 15 ur. Če je od celotne koristne površine več ko 90% trajne travniške, mora imeti kmet vsaj 0,2 DGVE (Dunggroßvieheinheit) na ha ali 1,5 glave goveje živine (GVE) na celotnem obratu.

Dodatno k navadnim podporam za poljedelstvo (degresivna plačila, izravnava kulturnih rastlin („Kulturpflanzenausgleich“) kmetje dobijo sledeče bio-podpore:

- ATS 4.500,-/ha za poljščine
- ATS 3.000,-/ha za trajne travnike
- ATS 6.000,-/ha za zelenjavo
- ATS 10.000,-/ha za specialne

kulture (npr. vrtnarstvo ali intenzivni sadovnjaki)

Če kmet dokaže, da je imel EU-primerno kontrolo, dobi dodatno ATS 500,-/ha za prvih 10 ha celotne kmečke površine.

Kontrola

Potrošniki, ki za biološke proizvode več plačajo, seveda zahtevajo zanesljivost. Tudi davkopllačevalci močno podpirajo biološko kmetovanje. Razumljivo je torej, da brez kontrole ne gre.

Upoštevanje smernic za biološko kmetovanje pregledajo posebne kontrolne ustanove, ki so državno priznane.

Pregled na kmetiji je navadno enkrat na leto. Možni so tudi preizkusi (tal). V primeru, da se kmet predpisov ne drži ali pa da pomanjkljivo vodi zapiske, je potrebna še ena dodatna kontrola, ki se posebej zaračuna. Lahko se tudi zgodi, da so določeni izdelki izključeni iz prodaje pod znakom „bio“. V primeru težkih prekrškov kmet lahko celo izgubi oznako biološke kmetije.

Ravnano po smernicah za dobičanje bio-podpore pa pregleda tudi še AMA (Agrarmarkt Austria) na osnovi preizkusov.

KIS-CONTROL je edina priznana kontrolna služba, ki ima svoj sedež na Koroškem. Ustanovljena je bila med drugim tudi zato, da se slovenskim kmetičam in kmetom lahko nudi EU primerna kontrola v materinščini. Tudi kmetje, ki so člani zveze Ernte, imajo pravico, da se dajo kontrolirati od KIS-Controla.

Prijava k biološkemu kmetovanju

Ali se preusmeritev splača ali ne, mora vsak kmet sam zase odločiti oz. izračunati. Pri tem je treba premisliti, da je nakup določenega re-

promateriala dražji kakor za konvencionalno kmetovanje. To velja predvsem za semena in za krmila. Seme mora namreč biti biološko pridelano. Pri nakupu krmil sme izvirati samo 15% celotne porcije krmila iz konvencionalnega kmetovanja.

Treba je upoštevati tudi določene stroške, ki nastanejo zaradi preusmeritve na živalim primerno rejo (npr. iztek za živali, gnojnica).

Za kmete, ki hočejo kmetovati biološko, je torej merodajen sledeči postopek:

1. Najprej temeljito razmišljati o preusmerjanju
2. Prijava pri KIS-Control (najkasneje do 31. 12. 1996)
3. Podpis kontrolne pogodbe
4. KIS-Control javi prijavljenega kmeta pri deželnem glavarju
5. Kmet dobi zvezek za zapiske in hlevsko knjigo. Oboje je treba vestno voditi!
6. Čas preusmeritve teče od trenutka prijave, podpore tečejo od 1. 1. vsakega leta.

Primer: kmet se javi 1. 3.; preusmeritev teče od 1. 3. naprej; podpore dobi šele od 1. 1. naslednjega leta naprej

7. Prvi pregled (prva kontrola) preko KIS-Control v letu prijave
8. Po dveh letih od prijave priznanje kot biološka kmetija (predpogoj: dve pozitivni kontroli)

Četudi se biološko kmetovanje začne v glavi, pogostokrat preusmeritve ni tako težko doseči. To velja predvsem za travništvo in tudi v poljedelstvu imamo na Koroškem mnogo uspešnih primerov. Vsekakor so pogoji za prehod v biološko smer ob času visokih podpor najbolj ugodni.

Informacije in prijava:

KIS-CONTROL
Paulitschgasse 9, 9020 Klagenfurt/Celovec
Telefon: 0 46 3 / 54 8 67
Faks: 0 46 3 / 54 8 64-4

DRUŽBENO-POLITIČNA LITERATURA

Simpozij o trojezični literaturi Janka Messnerja

5. in 6. decembra je bil na celovski univerzi literarni simpozij o enem najbolj svojstvenih, izzivalnih, pa vendar vplivnih pisateljev koroških Slovencev: o Janku Messnerju. Priredil ga je inštitut za primerjalno literaturo, organizirala sta ga Janez in Jožef Strutz, ki sta obenem tudi prevajala, kar je bilo potrebno za dvojezični potek, in moderirala oba večera.

beno-politične literature. „Spoštujemo tvoje mnenje!“, je priznal celovski župan L. Guggenberger in dodal – gotovo v imenu vseh navzočih: „... . ustvarimo tak mir v deželi, da bomo našli vsaj skupen jezik za odkriti pogovor.“

Janko Messner je dosleden naspornik nasilja, vojne, obračunavanja, ga je označil prof. K. Ottomayer. Ob njegovi politični literaturi razmišljamo o problematiki storilcev in žrtev – eni in drugi so morali s tem živeti, kar so občutili: prisiljeno solidarnost oziroma razdražljivo prizadetost.

Prof. Matjaž Kmecl je Messnerja uvrstil v krog velikih slovenskih pisateljev, „ustvarjalni in prodorni duh je obenem izzivalen in sooblikovalen.“ Kot človek je večidel napisal iz lastnih resničnih doživetij – na svoji koži je čutil, kar doživlja otrok manjvrednega socialnega sloja ali akademik, ki je, brez zaposlitve, nepriznan in izključen, sporen in zapostavljen. Kljub temu opisuje Messner smrečico, ki zraste na gnoju stare miselnosti ali lipo in hrast, ki se objemata, ker „oster veter prezračí zatoхло ozračje in prinaša novo. Lirik in esejist v stalnem dialogu nam odkrivata široka obzorja družbeno-politične literature“.

V pravem eseju je poskušal Feliks Bister orisati Messnerja kot „človeka jasne opredeljenosti“. Njegovi učenci so čutili, da deluje

med njimi velik duh, ki nikoli ne miruje. Messnerjev Pokržnikov Luka je postal lik koroške realnosti: oster, duhovit, vsem razumljiv, obenem obtožnica in sporočilo o trpljenju, opozorilo, da so še danes aktivne razdiralne sile na Koroškem.

S praktičnimi primeri nam je Gerald Nitsche (Istanbul) dokazal resničnost tega dejstva, zaradi katerega je Janko Messner v prvi vrsti satirik. Če se malo ozremo po naši domovini in prislunhno govorici javnosti, ugotovimo, da imajo določeni izrazi še vedno dvomljiv pomen: Schlaviner, Tschusch, Piefke, Jud, Minderheit itd.

Občečloveška satira, obogatena z ljudsko modrostjo, je najbolj značilna v Messnerjevi literaturi, je razložila v odličnem referatu dr. Silvija Borovnik, ker pisatelj obvlada in prav namensko uporablja oba deželna jezika. Z nemščino izraža pogosto kočljive primere groteske in politične satire. Toda Messner je tudi odlični poznavalec človeške duše, ki „ostane na tleh dejstev, čeprav živi v deželi z dvema dušama“. Lep primer za to je dvogovor med nerojenima otrokoma v maternici koroške Slovenke.

Prav politične prizore je Janko Messner vdelal v dramatični opus, je povedal Bruno Hartman iz Maribora: obračunavanje, spo-

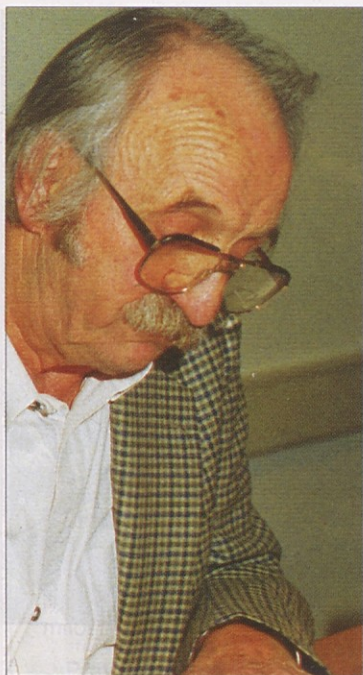
pade z različnimi institucijami, aktualno dogajanje, okrnjeno dvojezičnost in nepirznano enakopravnost.

Drugi, morda malce nenavadni vidik, je pokazal Jožef Strutz, ko je govoril o poetiki upora v Messnerjevih delih. Tako točno zadene Messner realnost v živo, da je vsaka njegova izpoved upor proti družbi in obenem zagovor drugačnosti. Čvrst in oster je njegov glas ljudstva, realističen in življenjski njegov poetični glas.

Najbolj zanimiv, praktičen in znanstven obenem, je bil referat o Messnerjevem tretjem jeziku, kakor je rojak in diplomant sociolingvistike v Gradcu, Edvard Trampuš označil literarno govorico Pokržnikovega Luke, s katerim je Messner postavil veličasten spomenik materinemu narečju. Prvi jezik koroškega človeka je namreč domače narečje, iz katerega sta zrasla „višja“ jezika – slovenščina in nemščina. Koroški Slovenec je dejansko štiri jezičen, ker obvlada obe narečji in standardna jezika. Žal se jezikoslovci in drugi znanstveniki obotavljajo ob narečju in ga pogostokrat zaznamujejo kot nazadnjaški jezik oziroma jezik nižjih slojev. Potem je zborna slovenščina jezik funkcionarjev in politikov, nemščina pa je jezik gospodarjev. Pokržnikov Luka dvigne narečje v osnovno materinščino, ker „pravi zastopnik ljudstva govori tudi njegov jezik“. Odkrivati socialno vrednost domačega jezika pomeni pravilno ovrednotiti jezik in narod, ki ga ohranja in spoštuje.

Živahne debate so se sukale prav o pomenu narečja v Messnerjevem opusu in v današnji realnosti. Messner nam daje oboje: spoštovanje domače govorice in ljubezen do lepe slovenske besede. Naj padajo njegove bodice na rodovitna tla!

Alojz Angerer

Na prvem „rdeče-zelenem“ večeru (ljubezni in upanja) so se zbrali v glavnem njegovi prijatelji in znanci, občudovalci njegovega jezika in pristaši njegovega političnega pričanja. Janko Messner je postal na Koroškem nekakšen steber, ob katerem se zbirajo ali se vanj obregnejo vsi tisti, ki jim usoda narodnostne skupine ni deveta briga. Preslišati ga je že skoraj nemogoče, saj „se ga tudi politiki ne izogibajo več“, kakor ga je ocenil namestnik deželnega glavarja in kulturni referent dr. Ausserwinkler. Podobno ga vidi tudi krajevna politika, kot je poudaril župan njegove rojstne občine, mag. Raimund Grilc: „... še danes se marsikdo boji njegovih bodic, ampak častni občan bo pa le pri nas!“ Obirski moški zbor je pod vodstvom Boža Hartmana ubrano in dovršeno dopolnil praznični večer.

V petek je sledil praznik literature – znanstveni poskus opredeliti Messnerjevo literarno delo in njegovega neukrotljivega duha, čeprav se nikdar ni pustil predalčkati. Vsak izmed številnih referentov je prispeval kamenček mozaika, ki ga uvršča v vrh slovenske druž-

Messnerjevo branje

Prevajanja dnevnika Pokržnikovega Luke se loteva trenutno Jožef Strutz in se pošteno trudi, da bi ga približal nemškemu bralcu. Spomladi bo morda izšel pri založbi Dravi. Prav namenoma za koroške nemške bralce je Jožef Strutz v sodelovanju z avtorjem pripravil knjižico, ki je gotovo tudi marsikateremu slovenskemu bralcu neznana:

JANKO MESSNER, Hinrichtungsstätte Dravograd 1941–1945, založba Drava, (naslov izvirnika: Morišče Dravograd, izšel v Ljubljani 1946, ponatis Dravograd 1985).

To je dokumentarna zbirka pričevanj žrtev, ki so preživele nečloveško nacistično mučenje in ubijanje med vojno v Dravogradu in okolici. Janko Messner je hodil takoj po vojni od hiše do hiše in spraševal ljudi, ki so bili še pod vtisom zločinskega preganjanja upornikov, in je nepolepšano in neustrašno objavil grozljiva dejstva, ki z imeni in številkami današnjemu človeku živo prikazujejo trpljenje v vojni na domačem terenu. „Ker so tla še vedno plodna, naj pomagajo pričevanju v prevodu, da postanemo odločni nasprotniki razizma, nasilja in sovražstva do tujcev“ (J. M., november 1996).

JANKO MESSNER, Kadar nam Drava nazaj poteče, Koroški jaz domovina porečem, dramska besedila 1973–1995, založba Drava 1997.

Prvič so zbrana vsa Messnerjeva dramska besedila, ki jih deloma poznamo iz uprizoritev po vsej Koroški (na primer „Obračun“ v celovškem mestnem gledališču) ali po filmskem sporočilu (na primer „Vrnitev“) ali najnovjšo monodramo „XY-nereseno“, ki jo je videlo tudi že veliko nemškogovorečih gledalcev. Zanimivo čtivo za vse pa so še druga prisrčna in obenem močna besedila z narodnopolitičnim prizvokom, kot „so pogovor v maternici koroške Slovenke, Božična pripovedka ali vprašanja koroškega otroka (že tako aktualni prizorčki iz vsakdanjega koroškega življenja!).“

IZ NAŠIH KNJIGARN

Lepa slovenska beseda na visoki ravni

Polona Sketelj je v svoji diplomski nalogi o bralni kulturi ugotovila, da je velika večina bralcev za to, da naj založbi ohranjata, ja še izpolnjujeta vsakoletni knjižni dar. Založbama je s tem naložena velika naloga, predvsem pa sta prevzeli dobršen del odgovornosti, da se ohranja živ stik z bralcem preko knjig in po knjigi razcvet skupnega slovenskega jezika. Obenem vzemo iz že omenjene raziskave, da omenjene raziskave, da si ljudje želijo predvsem strokovno literaturo, ker je želja po izobrazbi precej močna. Oboje si je Mohorjeva založba vzela k srcu in nam pripravila skupek štirih knjig, ki se odlikujejo po izredni lepi slovenščini in presenetljivo visoki ravni.

Začnimo kar s **koledarjem**. Zanj je letos odgovoren urednik Hanzi Filipič in neopazno mu je uspelo, da dobiva koledar novo podobo. Veliko prispevkov je izvirnih in napisanih od znanih strokovnjakov (Anton Feinig, Mojca Ramsak, Breda Turk, Johann Strutz, Zalka Kuchling in drugi). Tudi običajna sporočila o dogodkih preteklega leta so pisali znani kulturniki (Dr. V. Inzko, dr. R. Vospernik, Marija Inzko, Rafko Dolhar, da omenimo nekaj primerov). Poleg strokovnih in poučnih člankov je izdaten del zanimivega branja, ki se odlikuje po izbranem jeziku. To so prispevki o koroških pravljičah (Martina Piko), o svetem pismu (Jože Krašovec) ali mladinski prispevek: Kakšne barve je svet (Desa Muck). Pa so še članki o koroških slikarjih, o glas-

beni družini Ipavcev, o ajdi, o Brižinskih spomenikih in mnogo drugih.

Nenavadni avtor **Družinskih večernic** je letos znani in cenjeni tržaški pisatelj Alojz Rebula, ki nas popelje ti-

premišljevanju o sebi, o človeški usodi in upanju v svetlo prihodnost. Svojevstvena slovenščina in privlačen način pripovedovanja sta naredila iz preprostih večernic dragoceno knjigo, da bi človek kar najraje „ravedil sam

kot pravi bestseller – iz založbe smo zvedeli, da bo prav kmalu razprodana. Na svojstven način, kot kombinacija ilustrirane knjige in družinske igre nas nehote zapelje, da se podrobneje ukvarjamo z domovino, na katero smo lahko ponosni. Ne samo zgodovina, tudi kultura, znanost, tehnika in gospodarstvo nam postanejo skoraj igrave tako domača snov, da bomo na koncu z navdušenjem reševali 20 strani vprašanj o vsebini poučne, pa nikakor ne dolgočasne knjige.

Pravi biser ne samo za otroke, je letošnja knjiga za mlade bralce z naslovom: **Ko je zemlja še rasla**. Marko Kravos je napisal pravljice iz pisane sveta narave, privlačne za pametne otroke in modre odrasle. Od prve strani (zgodovina ježkov) do zadnje risbe (palčak z rdečim bobenčkom) je knjiga tako bogata, da je težko reči, kaj prevladuje: lepa, vsem razumljiva slovenščina, zanimiva vsebina zgodbic ali zabavne slike v živih barvah.

Naj navedemo namesto sto besed en primer: Kaj vse zvemo o vodi: „... kmalu je bila vsa mehka in tekoča. V potokih in rekah je začela bežati. Porazgubi ali odmakne se, razprši se v meglo ali dež. Včasih tudi podivja od groze in besa. Smrt jo drobi v točo, krha in lomi odrevenelo vodno bitje v ivje in led.“

Komplet knjižnega daru Mohorjeve založbe stane (brez pratike) 490,- šilingov.

A. A.

LETOŠNJI KNJIŽNI DAR

MOHORJEVE ZALOŽBE V CELOVCU

soč let nazaj v srednjeveški svet samostanov, romanj in življenja istrskih kmetov. Obenem pa nas seznanja z aktualnim vprašanjem gospodovega prihoda, ki nas sili k

s seboj“, kakor pravi A. Rebula.

S skromnim podnaslovom „Zgodovinska slikanica“ se strokovna knjiga knjižnega daru: **Tisoč let Avstrije** pokaže bralcem

LITERATURA ZA VSE

JANKO FERK (izdajatelj), Anleitungen zum Schreiben (navodila za kričanje), antologija slovenske proze, Edition Atelier, Dunaj 1996.

Po lanski izdaji slovenske lirike v nemščini (Nirgendwo eingewebte Spur) posreduje letos Janko Ferk nemškemu bralcu (verjetno ne samo!) dela devetih slovenskih prozistov, da dobi bežen vtis, kakšna je povojna slovenska literatura. Tak ozek izbor kar kriči po nadaljevanju in spodbuja bralca, da seže po drugih prevodih slovenske Moderne. Slovenskega bralca pa gotovo spodbuja, da se poglubi v druga dela istih avtorjev.

Koroški bralec pozna pričujoče

avtorje, ker so ali Korošci (Lipuš, Ošlak) ali pa so že brali na Koroškem pri dobro obiskovanih kulturnih prireditvah v Tinjah in Bilčovsu (Andrej Hieng, Drago Jančar, Lojze Kovačič, Kajetan Kovič, Alojz Rebula); preostala dva pa sta vredna, da ju spoznamo (Rudi Šeligo – trenutno igrajo v Celovcu njegovo dramo Svatba – in Pavle Zidar).

Posebej dobrodošel bo pregled sodobne slovenske literature, ki ga je sestavil prof. Denis Poniž; to je literatura, ki se je borila za obstanek v povojnem komunističnem sistemu (npr. Edvard Kocbek) ali je nastala v emigraciji. Po letu 1955 so izhajale literarne revije z novimi teksti in šele v poznih 60-ih letih so se poja-

vili mladi avtorji, ki so jim sledila kritična dela v sedemdesetih letih. Tako lahko v nemščini beremo slovensko prozo, ki se lahko kosa s svetovno literaturo.

SREČKO KOSOVEL, gedichte integrale (pesmi), iz slovenščine Josef Strutz, Edition Carinthia, Celovec 1996.

Za nemške in za slovenske bralce je J. Strutz pripravil dvojezični izbor pesmi slovenskega ekspresionista Srečka Kosovela (1904-1926), ki ga premo poznamo. Kot Krašovec je spoznal trpljenje prve svetovne vojne in razdiralnost obdobja, v katerem se pripravljala druga svetovna vojna. Njegove pesmi

izžarevajo čustva ponižanih (sam je bil nasprotnik režima SHS-države), politični realizem in bližina življenju se zrcalita v pesmih zadnjih let. Morda ga kitica ene njegovih pesmi označuje bolje kot prazne besede:

Lačni otroci ležijo na senu,
burja vihra skozi lino
pod nizkim, sivim čelom hiše –
noč je pokrila ravnino.

Hungrige Kinder liegen auf Heu,
Bora pfeift durch Luke und Wand
unter grauem niedrigen Giebel,
Nacht liegt über dem Land.

Strutzov prevod poskuša zajeti obliko in vsebino Kosovelove poezije, kar se mu je v veliki meri tudi posrečilo.

Spoštovana gospoda Nužej Tolmajer in dr. Janko Malle, tajnika KKZ in SPZ

V pogovoru obeh spoštovanih gospodov v Našem tedniku 3. decembra 1996 počezne izjave o sodelovanju med Republiko Slovenijo in Slovenci na Koroškem zbuja nelagodje in lahko povzročijo tudi motnje v medsebojnih stikih. Taka počezna izjava je na primer, da je zanimanje Republike Slovenije za Slovence na Koroškem po osamosvojitvi upadlo. Cela vrsta programov, ki jih Slovenija financira prek Zveze kulturnih organizacij (kulturne in umetniške dejavnosti v okviru obeh zamejskih organizacij), govori o nasprotnem. Ne bomo izčrpno navajali podrobnosti iz tega programa in tudi številke, toda naj omenimo samo vrsto izobraževalnih seminarjev (folklor, gledališče, vokalna in instrumentalna glasba, raziskovalna dejavnost itd.), prireditve v okviru Slovenske prosvetne zveze in prav tako v okviru Krščanske kulturne zveze (menjava glasbenih in gledaliških skupin, otroški literarni teden, raziskovalna delavnica v Železni Kapli, Koroška poje itd. itd.), kjer gre za celo vrsto enakih oblik kulturno-umetniškega izobraževanja in delovanja, kar vse podpira Republika Slovenija iz svojega proračuna; omogoča tudi izdajo knjig zamejskih piscev v svoji založniški podporni dejavnosti in odkupe knjig zamejskih založb za knjižnice v Sloveniji. Kot nalašč imam pri roki članek „Pričevanja o ustvarjalni moči slovenske manjšine“ objavljen v Delu dne 4. 12. 1996, ki obširno poroča o teh dejavnostih in na primer tudi o delu Jarnikovega inštituta.

Tudi naložbe (npr. v gradnjo Kulturnega doma v Pliberku) niso ravno majhne. Težko bi kdo našel manjšino, ki bi imela tako močno podporo v svoji matični domovini, in ni se bati dokaza, da se je ta podpora v času po osamosvojitvi zmanjšala.

Vse te stvari gospoda tajnika KKZ in SPZ vesta in zato so nam njune trditve nedoumljive, še bolj pa očitane, češ da na primer TV Slovenija nima posebnega dopisnika na Koroškem ali da se tisti, ki v RS skrbijo za proračunsko razdelitev sredstev za zamejce, držijo strankarskih ključev. Tako očitane lahko izpodbijamo že s samim seznamom podpiranih dejavnosti, ki smo ga v grobih obrih podali na začetku za politično in idejno različno usmerjeni

slovenski organizaciji (res pa je, da bi bila ta podpora lahko še bolj „državniška“, če omenjeni organizaciji s svojim medsebojnim razdorom ne bi sami izzivali rabe strankarskih ključev). S Koroškega za naš radio in TV redno in korektno poroča gospod Lojze Kos, najbrž pa je nesmiselno zahtevati od TV Slovenija, naj njen dopisnik „pokriva“ samo tisti delček Avstrije, kjer živijo Slovenci, ne pa vse države. In ko že govorimo o zanimanju Slovenije za koroške Slovence – kakšno in kolikšno pa je zanimanje koroških Slovencev za RS, za TV Slovenija ipd.? V koroških slovenskih časnikih na primer ni TV programov slovenskih postaj, čeprav je na Koroškem precej krajev, kjer gledalci lahko sprejemajo ljubljanski TV signal. Ampak kam bi prišli, če bi iz tega (in iz drugega) neodgovorno izpeljali počezne trditve?

V prihodnje bi bilo zaželeno, da bi bila kritika o teh stikih stvarna, saj je le tako mogoče vzdrževati zaupanje za uspešen in konstruktiven dialog pa tudi za reševanje tistih konkretnih zadev, ki morda res niso najbolje urejene.

Peter Božič
(Ministrstvo za kulturo
za stike z javnostjo)

Veneti-Slovani: mit ali resnica?

Slučajno mi je šele zdaj prišlo v roke poročilo Našega tednika od 18. 10. 1996 o „predavanju in raziskovalnih pogovorih“ v Tinja, pri katerih je bil prvi referat „o Venetih – prednikih Slovencev“. Smer in namen predavanja nam jasno razodeneta že imena Moritsch in Štih.

Dr. Andrej Moritsch, organizator predavanja, je že v uvodnem govoru povedal, da so zanj Veneti in Karantanci mit. „Ostarrichi“ pa seveda zgodovinska realnost, tisti „Ostarrichi“ ali Österreich (nekaj polja in gozdov), ki so bili pred 1000 leti

zabeleženi na neki darilni listini v Nemčiji kot dar škofiji Freising z „vulgarnim“, t. j. pokvarjenim imenom Ostarrichi, ki verjetno ni nič drugega kot slovansko ime Ostriki ali ostri hrib, (Glej: Der Standart 30. 11. 1996).

Z oceno Venetov in Karantancev kot mit si je dr. Moritsch brez dvoma pridobil velike zasluge pri svojih avstrijskih kolegih. V tem smislu ni mogel najti boljšega predavatelja kakor nekdanjega Grafenauerjevega asistenta dr. Petra Štiha, oba znana zagovornika prihoda Slovencev iz zakarpatskih močvirij, v skladu s jugoslovansko usmeritvijo, ki je Slovence zanimala narodno samobitnost in državno tradicijo.

Dejstvo, da k predavanju ni bil povabljen, vsaj kot koreferent, noben zastopnik drugačnega stališča, razodeva, kako se slovanska zgodovinska stroka boji soočenja z zastopniki venetske teze, posebno potem, ko je ta stroka doživela pravo polomijo pri mojem predavanju v Ljubljani letos 13. marca pod naslovom Korenine slovenstva, ki ga je organiziral univ. prof. dr. Anton Jeglič. Dnevnik Delo je o tem obširno poročal.

Dr. Moritschu in dr. Štihu nujno priporočam, naj se čimprej rešita zakarpatske teorije, s katero je nemški indoevropeist H. Hirt prevaral slovenske in mnoge druge zgodovinarje. Zdaj je prišla v znanstveni svet najnovejša prevara o Slovanih s knjigo Die Slaven, mnogo bolj znanstvena, pravi užitek za (naivne) zgodovinarje in jezikoslovce. Že cena za 300 strani obsegajočo broširano knjigo – 1150 šilingov (!) – govori o njeni znanstveni vrednosti. In kaj pravi njen avtor Heinrich Kunstmann? Preprosto to, da je zakarpatska teorija nesmisel, ker Slovani niso nastali v Zakarpatju, temveč so prišli komaj sredi 6. stoletja po Kr. iz Azije in zato jih ni mogoče smatrati za avtohtono ljudstvo Evrope. Prišli pa so kot begunci,

ki so bežali pred Avari ali kol njihovi najemniki in hlapci. Ustavili so se najprej na Balkanu in si pomagali z ropanjem in puščicami, dokler se niso začeli v 7. stoletju širiti po drugih deželah Evrope na pravi ciganski način. Vse to je zelo „strokovno“ in „znanstveno“ (po pojmu Moritscha in Štiha) opisano in dokazano. Ker niso bili razdeljeni na plemena, tudi voditelji niso imeli in še manj imena zanje. Eno in drugo so si morali izposoditi od drugih narodov. Kot primer navaja kralja Sama in ime kralj po imenu Karla Velikega. Le čudno, da je Kunstmann spregledal, da ime kralj izvira iz istega indoevropskega korena kakor latinski **curulis** (kraljev), staroslovanski **kiril** (izvoljen) in germanski **küren** (izvoliti). Kunstmann verjetno tudi ne pozna venetskih in etruščanskih napisov, na katerih so slovanska aristokratska imena, npr. **volit** in **veljak**, zabeležena že v času ko druga evropska ljudstva, razen Grkov, še pisane črke niso poznala. Pa pravi, da so Slovani prišli do pismenosti šele v 9. stoletju!

Uboji slovenski zgodovinarji, ki sami sebe ponižujejo in zatajujejo, ko mečejo svetinje slovenstva v smeti. Ali ni sv. Jeronim, rojen 347 najverjetneje v Istri pri Podgradu, slovensko potrdil slovanskega pomena imena v pismu sv. Pavla Efežanom (6, 21), ko pravi „Tychicus enim silens interpretatur“. V katerem jeziku pomeni Tihik (tih) „molčec“, razen v slovanskem?

Naj mi dr. Štih, ki nam očita „diletantizem in nestrokovne načine raziskovanja s primerjanjem le zunanje podobe besed“ pove, če so štiri gorska imena v Švici Šija (Schijen) – v Sloveniji jih je še več – le zunanja podobnost s slovesko besedo šija, ali če pomenijo res šijo. In če je ime doline, potoka in naselja Roja v Italiji na meji s Švico le zunanja podobnost s slovansko besedo roja, ali če pomeni res rojo, t. j. speljevanje vode morda v vaški mlin. In v katerem jeziku imata ti dve besedi kak pomen, razen v slovenščini? Tako bi lahko navedel stotine in stotine besed. S tem je jasno dokazano, komu pripada očitek diletantizma in nestrokovnosti.

Ali ne bi bilo bolj pametno znanstveno in objektivno, če bi dr. Moritsch, namesto takih nestrokovnih predavanj, raje organiziral srečanje zastopnikov obeh stališč za soočenje argu-

mentov in dokazov? Ali mu je iskanje resnice tako malo pri srcu?

Ivan Tomažič, Dunaj

Šmihel - pojasnilo

Običajno se v življenju prerado dogaja, da se rad tisti z dejanji pohvali, ki sam roke v žepu drži.

Tako se je zgodilo v Šmihelu. V zadnji števec NT se je posebno vnet občan pohvalil, da je občina izvedla odstranitev farovškega hleva. Naj kratko malo citiram objavo na strani 5 NT z dne 6. decembra: „V centru Šmihela je občina podrta stari farovski hlev..... Kaj bo na tem mestu nastalo, je odprto vprašanje.“

K tej malo objestni objavi bi resnici na ljubo poročal: Farovškega hleva ni podrta občina. To nevarno, s številnimi uradnimi dovoljenji povezano delo je izvedla fara, to se pravi farni svet, v celoti na cerkvene stroške. Ti so pa razmeroma nizki, ker so razen firm Kulmesch iz Vogrč in Petek s Pole ne vsa dela z občudovanja vredno požrtvovalnostjo izvedli dobri, zvesti farani, ne za plačo, temveč za „Bog lonaj“. Posebno priznanje gre odborniku farnega sveta Francu Feri, p. d. Radarju, ki je kot nadvse praktičen človek vse številne uradne obveznosti reševal ter znal tudi nagovoriti za težavno delo primerne in obenem tudi pripravljene farane, ki so se nekaj dni žrtovali za težko in nevarno delo. Vsem tem gre zahvala in priznanje!

Kakor Naš tednik v zgoraj navedenem citatu tako tudi dnevno radovedni ljudje spračujejo, kaj bo na mestu podrtega farnega hleva nastalo.

Neki hudomušnež je izrazil naslednji predlog: Šmihel ima veliko tovarno z novim obvozom, ima dve sijajni trgovini, cvetočo gostilno, ima novo kavarno, ima 4 nove bloke - stanovanjske hiše, ima nov otroški vrtec, telovadnico, itd. Nečesa še nima - silno potrebnega obvoza in še nekaj za modernizacijo posebnega potrebnega - in to je diskoteka. Zato predlaga ta hudomušnež, naj se na vsak način na mestu podrtega obsežnega hleva postavi moderna diskoteka. Njeni obiskovalci - mladi ljudje bodo po prečuti noči imeli v nedeljo samo nekaj korakov k nedeljski sv. maši. Živel moderni Šmihel!

(Naslov in ime uredništvu znana)

Koncerta kot priprava na veliki dogodek

„Vesel sem in srečen, upam, da ste srečni tudi vi.“ To so bile pozdravne besede Florijana Zergoia, ki je vabil preteklo soboto na koncert adventnih in duhovnih pesmi v farno cerkev v Kazazah.

Sporod v nabit polni farni cerkvi je povezovala simpatična Danica Urschitz, ki je z recitiranjem pesmi zelo lepo oblikovala poseben predbožični večer. Nastopajoči (cerkveni zbor Kazaze, družina Blažej, Doppelquartett St. Ruprecht, bratje Smrtnik, oktet Suha), ki so se vsi predstavili s po štirimi pesmimi, so v obeh deželnih jezikih nudili poslušalcu zanimiv adventni koncert, kar naj bi bil tudi izraz dobrega vzdušja in sodelovanja med kulturniki v občini, prav tako pa tudi preko meja.

Poleg znanih domačih zborov je tokrat prireditelju uspelo povabiti kvintet iz Gornje Avstrije (Schörflinger Quintett), ki je, kot vsi domači zbori, na lep pevski način izpovedal obiskovalcem božične pozdrave.

Nadvse uspešen adventni koncert je posnel tudi Slovenski spo-

Adventno srečanje v Kazazah je vodil domači župnik Florijan Zergoi.

red avstrijske radiotelevizije (ORF).

Izkupiček adventnega koncerta je namenjen za nove orgle v kazaški farni cerkvi.

Žvabek. Preteklo nedeljo je Katoliško prosvetno društvo vabilo na koncert adventnih in duhovnih pesmi v farno cerkev v Žvabeku.

Sveto mašo, katero je daroval župnik Florijan Zergoi, so oblikovali tudi domači zbori in s tem obiskovalcem posredovali lepe vtise adventnega časa.

Adventni čas, ki je čas miru, so nastopajoči zbori in skupine (cerkveni zbor Žvabek, dekliški zbor iz Vidre vasi, pevsko instrumentalna skupina Žvabek, vokalna skupina VOX in oktet Suha) v eno uro trajajočem adventnem koncertu posredovali poslušalcem z lepimi božičnimi pesmimi.

Recitacija pesmi in besedil med posameznimi sklopi pesmi pa je ljudem še posebej posredovala predbožični čas in s tem zakročila nepozabno drugo adventno nedeljo. **dako**

Koroški obisk v ljubljanski operi

Lepo število gledalcev iz različnih krajev Koroške si je ogledalo baletno predstavo na Karenina v ljubljanski operi.

V soboto, 7. decembra 1996, je organizirala Krščanska kulturna zveza ogled baletne predstave Ana Karenina v ljubljanski operi. Predstavo si je ogledalo lepo število gledalcev iz različnih krajev južne Koroške, ki jih je pozdravil prijazen napis dobrodošlice pri vходу v opero. Delo, ki so si ga ogledali, je vredno premisleka, saj pusti v gledalcu globok in prijeten vtis, prežet z željo po ponovnem ogledu.

Veliki ruski pisatelj in mislec Lev Nikolajevič Tolstoj (1828-1910) nam je podaril Ano Karenino, enega najlepših ljubezenskih romanov svetovne literature devetnajstega stoletja. Zgodba, ki se dogaja v takratni Rusiji, je zaradi čustvene globine, prepletanja intimnega in družbenega življenja, ljubezni in sovraštva, sreče in tragedije, izzvala številne poustvarjalce, ki so jo približali sodobnosti in jo naredili večno. Z njo so se spopadli filmski in gledališki režiserji, v ljubljanski Operi in baletu pa so jo uprizorili kot plesno umetnost po-

vezano z izbrano glasbo. Dramaturška zamisel baleta „Ana Karenina“ temelji na skrajšani zgodbi romana in kljub preprostejši pripovedni strukturi ohranja osrednje like in motive prvotne pripovedi.

Tragično ljubezen med poročeno Ano Karenino in grofom Vronskim so ustvarjalci baleta prikazali v treh dejanjih, v katerih si prizori sledijo po principu kolaža. Zgodba se prične in konča na petersburškem kolodvoru, kjer se prične in konča tudi strastna ljubezen, vpeta med radost in smrt.

Scenografka Meta Hočvar jo je ustrezno umestila na oder, koreografka Natalija Riženko, ukrajinska umetnica in baletni mojster, pa je ob upoštevanju značajskih potez Tolstojevih junakov, povezala sodobne plesne oblike z elementi ruske baletne romantike in jih zlila v celoto ob zvokih glasbe takratnega časa. Avtor glasbe Radion Konstantinovič Ščedrin je poglobil dogajanje, se opredelil in poudaril čustva junakov zgodbe. Ti so se,

v podobi plesalcev, popolnoma predali glasbi in v skladu s klasičnimi ideali ravnotežja in harmonije gibanja preplavili prostor. Osrednja plesalka Nena Vrhovec-Stevens je uspela uprizoriti Ano Karenino v vsej njeni usodi. Na konicah prstov, ob popolni obvladljivosti telesa (in zdi se tudi notranjosti), je z gibi rok uprizorila njeno življenje od ljubezni do smrti. Skupaj s plesalcema Andrewom Stevensom, v vlogi Aninega moža Karenina, in Antonom Bogovom, v vlogi Vronskega, njenega ljubimca, nas je popeljala skozi čas in prostor njene tragične ljubezni. Razdvojen med ljubeznijo do moža in resnično ljubeznijo do ljubimca, ki sta ju zaznamovala še ljubezen do sina in vpliv družbe, si Ana določi dokončno usodo sama. S poslednjimi močmi se vrže pod kolesje vlaka. Delo nas opozori, da je ljubezen globoko čustvo, ki ga moramo spoštovati in ceniti pri sebi in pri drugih in šele ko nam to resnično uspe, postanemo ljudje. **Polona Sketelj**

Trener in oče zahomških skakalcev Franc Wiegeler

Wiegeler: „Prej smo mi delali več kakor drugi klubi“

Naš tednik: Novi skakalni center v Zahomcu ima sedaj za skakalce izvrstne možnosti. Ali se bo to dolgoročno opazilo tudi pri rezultatih?

Franc Wiegeler: Upam, toda rezultate napovedovati ni mogoče. Vsekakor bi se morali že v tej sezoni opaziti očitni napredki.

Cilji zahomških skakalcev v tej sezoni?

Ciljev je več, toda v ospredju so prav gotovo tekmovanja za „Austria-cup“, kjer želimo zabeležiti nekaj visokih uvrstitev. Posebni višek sezone za naše skakalce bo avstrijsko mladinsko prvenstvo na Štajerskem, kjer se želimo prav tako dobro odrezati.

Že dolgo let je vaša srčna skrb namenjena domačemu naraščanju. Kaj bo z zahomškimi skakalci, ko vi tega ne boste zmogli več?

Bodo morali pač drugi prevzeti to nalogo. Na izbiri jih je dovolj, na primer moja sinova Franci in Mirt, ki sta šolana trenerja in imata tudi izpite. Tudi Zwitterjeva dva – Janko in Niko, ali Peter Rausch, Hannes Frank in še nekateri drugi starejši skakalci. Vsi ti so nedvomno zmožni nadaljevati z mojim delom.

Še ni dolgo od tega, ko je bil Zahomec skakalno središče v Avstriji in je na tekočem traku „proizvajal“ svetovno zane skakalce (Schnabl, Millonig, Wiegeler). Kakšni so vzroki, da sedaj že nekaj let nimamo zahomškega skakalca v samem avstrijskem vrhu?

Odgovor na to vprašanje je popolnoma enostaven. Prej so drugi spali in mi smo delali. Sedaj pa se vsi trudijo. Prav zaradi tega je sedaj tembolj težko pripeljati skakalce do vrha.

SMUČARSKI SKOKI

Zahomčani letos mnogo obetajo

Prihodnjo nedeljo se za mlade zahomske skakalce prične letošnja tekmovalna sezona. Trener Franc Wiegeler jih je vsekakor odlično pripravil.

Sicer bi se morala letošnja skakalna sezona za naše skakalce pričeti že preteklo nedeljo, ker pa odgovorni zahomškega skakalnega centra tri dni pred tekmovanjem niso mogli zagotoviti primerno pripravljene skakalnice (do takrat je bilo za umetno sneženje še pretoplo), so morali kratkoročno odpovedati. Tako bodo Zahomčani šele konec tega tedna pričeli s tekmovanjem, in sicer na 20- in 30-metrski skakalnici. Tekmovanje pa bo šlo za deželni pokal.

Nasprotno je ekipa trenerja Franca Wiegelerja že odlično pripravljena, saj novi skakalni center nudi skakalcem vseh starostnih skupin odlične razmere. V športnem društvu Zahomec redno trenira in tekmuje blizu 20 skakalcev, med njimi nekaj zelo perspektivnih, kot na primer Stefan Kaiser, Hans Millonig, Christof Kreuzer, Werner Müller in drugi. Obrestujejo se redni in zbrani treningi (6-krat tedensko) ter dobre razmere. Za treninge je slej ko prej odgovoren Franc Wiegeler, za katerega je pozimi skakalni center tako rekoč „druga dnevna soba“. „Svoji penzijo si pridelam na skakalnici,“ pravi

Wiegeler, ki ob tem času gre domov le na kosilo in na kratek počitek. Wiegeler: „Pogosto ponoči počivam kar pri televiziji ter ob njej kratko zaspim, kajti po dveh ali treh urah moram biti zopet pri skakalnicah in med dru-

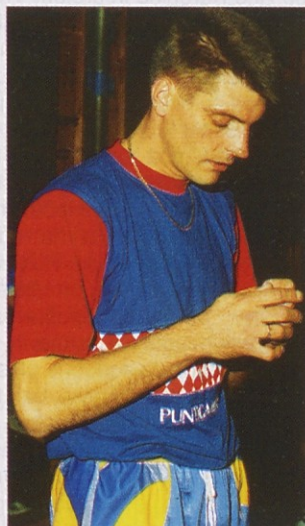
Mladi upi zahomškega skakalnega društva: Stefan Kaiser (levo), Christof Kreuzer (čisto zgoraj) in Werner Müller.

gim kontrolirati umetno sneženje.“ Nenazadnje iz tega je razvidno, da Franca Wiegelerja na te vse upravičeno lahko imenujemo očeta in dušo zahomskih skakalcev.

F. S.

Kljub poškodovanim zmaguje Dob

Tokrat je ekipa trenerja Ivartnika po trdem boju premagala Innsbruck s 3:1.

Eden redkih Dobljanov, ki ni poškodovan - B. Mlakar.

Izhodišče pred tekmo 14. kroga med Dobom in Innsbruckom je bilo vse drugo kakor obetavno za Dobljane. Legionar Visnapou, Schaumberger, Mürzl in kapetan Micheu so bili poškodovani, jasno da je bila zato skrb velika. Toda razen Mürzla so konec koncev lahko vsi nastopili, četudi so jih poškodbe nekoliko ovirale. To se je opazilo predvsem v 1. nizu, ko ekipa trenerja Ivartnika sploh ni šlo. Šele v 2. nizu so navijači zopet videli domačo ekipo, kakršno so navajeni. Kljub temu je ostala tekma napeta in izenačena, predvsem tretji niz je bil zelo tesen. V četrtem nizu pa so se gostje predčasno vdali v poraz.

Ker je v tem krogu presenetljivo podlegel Enns (tekma proti Hypu je bila zaradi nešportnosti trenerja

iz Ennsa še pred koncem prvega niza prekinjena), ima sedaj Dob še možnosti, da do konca obdrži 3. mesto. Pogoj je, da prihodnjo nedeljo (ob 14. uri) na tujem premaga Enns. To pa bo vse drugo kakor enostavno, saj Enns poleg Dobljanov igra v Salzburgu in Salzburgu sodi med najboljše avstrijske odbojgarske ekipe.

■ Prvenstvo (14. krog):
Dob - Innsbruck 3:1 (10:15, 15:5, 15:13, 15:11)

ZVEZNA ODBOJKARSKA LIGA

1. Donaukraft	14	14	0	42:3	28
2. Salzburg	14	12	2	38:12	24
3. Dob	15	10	5	31:21	20
4. Enns	14	10	4	30:14	20
5. SVS Sokol	14	6	8	23:26	12
6. Hypo	15	6	9	26:29	12
7. Innsbruck	14	3	11	14:35	6
8. SVS Röder	14	3	11	9:37	6
9. Gleisdorf	14	0	14	6:42	0

Čim zahtevnejša je proga, tem bolje jo izpelje Šentjanžan Daniel Užnik.

Daniel Užnik je prvič dobil točke v evropskem pokalu

10. mesto je osvojil Šentjanžan Daniel Užnik na tekmovanju za evropski pokal v Oberegenu ter s tem prvič dobil točke v tekmovanju za evropski pokal.

Šentjanžan Daniel Užnik nadaljuje z uspešnim štartom v tej sezoni. Medtem ko se je že pretekli teden v Kaunertalu na Tirolskem uvrstil trikrat med prvotrojico (2. mesto v superveleslalomu ter dvakrat 3. mesto v slalomu in veleslalomu), se je tudi ob začetku tega tedna odlično odrezal na Mokrinah, kjer sta bila na sporedu dva supervelesloma. Pri prvem je po strašni napaki zabeležil le 20. mesto, bil pa je kljub temu najboljši Korošec. Na drugem tekmovanju pa se je bistveno bolje odrezal ter zabeležil drugi najhitrejši čas. Hitrejši od njega je bila le nekdanji svetovni prvak Stefan Eberharter.

Podobno močan je bil nastop Užnika preteklo sredo v Oberegenu na Južnem Tirolskem, kjer je prvič dobil točke v tekmovanju za evropski pokal. V zahtevnem zgornjem delu supervelesloma je bil celo najhitrejši, v spodnjem položnem delu pa mu je manjkala teža za še hitrejši čas. Zasedel je 10. mesto; za 3. mesto sta mu manjkali dve desetinki. 1. mesto pa je ponovno zasedel nekdanji svetovni prvak Stefan Eberharter. Vsekakor je Užnik dokazal; čim zahtevnejša je proga, tem boljši je njegov nastop. Prihodnji teden so na sporedu kar 4 tekmovanja za evropski pokal (Haus v Ennstalu), dva smuka in dva supervelesloma.

Medtem ko Daniel Užnik že pridno in zelo uspešno tekmuje, se za njegove mlajše kolege športnega društva Št. Janž pričnejo tekmovanja šele čez nekaj tednov. Šentjanžane trenira Hanzi Pscheider s pomočjo nekaterih društvenikov, na primer Ericha Užnika ali Jozija Partla. Mlada ekipa je odlično pripravljena, čeprav še ne more trenirati na domači proggi na Rutah, ampak večinoma v Podnu. vrh tekmovanja v tej sezoni za mlade Šentjanžane bo Rožanski pokal in za nekatere tudi Tyrolia-cup.

DSG Sele. Podobno kakor mladi Šentjanžani se tudi smučarska ekipa Selanov že nekaj tednov zelo intenzivno pripravljajo na novo sezono. Training na suhem vodi Zalka Zdovc-Oraže, na snegu pa Edi in Lidija Oraže s pomočjo drugih društvenikov. Vodja sekcije Igor Roblek je vsekakor zadovoljčen s prizadevnostjo mladih smučarjev ter upa, da se bo ta nadaljevala tudi v božičnih počitnicah, ko je na programu tradicionalni društveni smučarski tečaj. Kakor Šentjanžani se bodo tudi Selani osredotočili na tekmovanja za Rožanski pokal, njih največja upa za visoke uvrstitve pa sta 13 letna Marko Roblek in Friedrich Mak.

F. S.

Kratke športne vesti

NOGOMET – PLIBERK

Bo Miklau zapustil Pliberk?

Kar več ponudb od drugih klubov ima najuspešnejši napadalec Pliberčanov za vigradni del prvenstva. Če bo dejansko zapustil klub, pa je vprašljivo. Trener Polanz: „Seveda bi bila velika škoda, če bi Miklau zapustil klub. Toda govorim o raznih njegovih ponudbah ne verjamem pričeli s treningom na vigradni del prvenstva že v soboto, 11. januarja. Priprave v Istri so sicer načrtovane, toda zagotovljene še ne.

NOGOMET – SAK

Ziehaus v Kottlingbrunn

Regionalni ligaš Kottlingbrunn kaže veliko zanimanje za igralca SAK Mihija Ziehausa, ki je v minuli sezoni v majici SAK odigral odlično prvenstvo. Po zadnjih informacijah je „transfer“ Ziehausa v Kottlingbrunn že skorajda st odstoten. Vsekakor je to velika izguba za SAK. Kar zadeva božičnico članske ekipe, je dolgo časa izgledalo, da si je SAK iz denarnih razlogov ne bo mogel privoščiti. Sedaj so se le našli nekateri dobrotniki, tako da bodo tudi Lojze Sadjak in njegovi deležni primerne božičnice, ki bo v soboto, 21. decembra, v komendi na Rebrci.

NOGOMET V DVORANI

SAK U 14 zopet v finalu

Ekipa SAK U 14 (center Pliberk) je tudi na svojem drugem turnirju v dvorani dosegla finale. V nedeljo popoldan bo igrala v Vetrinju za 1. mesto na tradicionalnem turnirju ASK v spomin na Gerharda Sturmbergerja. Že v soboto pa bo v gostišču Juenna počastitev letošnjih prvakov SAK. Ob prisotnosti številnih častnih gostov bodo ekipe U 8, U 10, U 12, U 14 in U 16 prejele priznanja koroške nogometne zveze.

DSG SELE

Ples športnikov

DSG Sele vabi 26. decembra (na Štefanovo) na ples športnikov, ki bo v gostilni Malle v Selah. Za ples pa bo igral „Trio Zarja“. Vstopnica v predprodaji stane 50.– šilingov, ob večerni blagajni pa 60.– šilingov. V predprodaji so vstopnice dosegljive pri športnikih in društvenikih. Ljubitelji in prijatelji DSG Sele, pristrčno vabljeni!

DIE ABSTEIGER

1. SAK
Zuerst der Abstieg aus der zweiten Division, dann lästige Querelen: Der SAK ist keine Leuchte mehr - selbst in der Regionalliga. Schade um den Renommierklub der Kärntner Slowenen

2. Monika Gollner
Eine harte Juryentscheidung. Aber: Nur schön sein allein reicht nicht auf die Dauer - schließlich ist das Hochsprungtalent am Olympialimit für Atlanta gescheitert

3. Eishockey-Nationalteam
Der Abstieg aus der A-Gruppe schmerzt die Kärntner Hockeyfans ganz besonders.

Kärntner MONAT, december 1996

SAK je po mnenju mesečnika Kärntner Monat na Koroškem v športu v tem letu najbolj odpovedal. Je pa v dobri družbi, saj med te sodita tudi lepota in atletinja M. Gollner ter državna hokejska reprezentanca. Iz te ocene pa je opaziti dvoje: da je SAK na Koroškem velik dejavnik in da ga takoj, ko pade, z veseljem brcajo nekateri mediji...

PETEK, 13. december
18.10–19.00 Kulturna
obzorja

SOBOTA, 14. december
18.00–19.00 Od pesmi
do pesmi – od srca do
srca

NEDELJA, 15. december
6.08–7.00 Dobro jutro,
Koroška – Guten
Morgen, Kärnten.
Duhovna misel
(J. Tratar)
18.00–18.30 6 x 6 do-
mače uspešnice

PONED., 16. december
18.10–19.00 Kratki stik:
„AWOL“ – 10 let požrt-
vovalnega dela za
brezposelne in brez-
domce

TOREK, 17. december
18.10–19.00
Otroška oddaja

SREDA, 18. december
18.10–19.00 Glasbena
oddaja
Večerna: 21.04–22.00
Dvojezično adventno
petje v Kazazah

ČETRTEK, 19. december
18.10–19.00
Rož – Podjuna – Zila.

DOBER DAN,

KOROŠKA ORF2

NEDELJA,
15. decembra '96, 13.30

PONEDELJEK, 16. decembra 1996

ORF 2, ob 2.30

TV SLOVENIJA 1, ob 16.20

- „Prišel je tihi čas . . .“ utrinki z dvojezičnega adventnega koncerta v Pliberku za akcijo „Luč v temo“
- Združeni narodi (UNO) za zaščito narodnostnih programov v televiziji
- Zimska sezona se je začela – tečaj in aktivnosti v Selah in Št. Janžu
- „Počitnice pri prijateljih“ – v slovenskem jeziku si gost lahko ustvari podobo o pestrosti koroške turistične ponudbe
- Pod njegovo streho se zbirajo Koroški Slovenci – arhitekt Janez Oswald, 75-letnik
- Okrašena božična drevesca: Simbol domačnosti, dobičkarstva in življenja?
- Jaslice: Betlehem v malem, več kot zgolj okras

Četrtek, 12. december

CELOVEC

Premiera gledališke pred-
stave „Svatba“, avtorja
Rudija Seliga
Čas: ob 20. uri

Kraj: v prostorih „Klagenfur-
ter Ensemble“, Südbahngür-
tel 24 v Celovcu
Nastopa: „Teatr brez . . .“,
gledališka skupina koroških
Slovencev v sodelovanju s
profesionalnimi gledališčniki
iz Slovenije

Ponovitev v petek, 13. de-
cembra, ob 20. uri in v
soboto, 14. decembra
ob 20. uri
Prireditelj: SPZ

Petek, 13. december

CELOVEC

Predstavitve videofilmov:
„Bica bica, su su . . .“ –
Jezikovni in etnološki utrinki
iz dvojezične Koroške – vi-
deofilm v slovenskem
ročanskem narečju
Schafzucht ohne Gren-
zen“ – Sprachliche und
volkskundliche Beobachtun-
gen aus Südkärnten – vi-
deofilm v koroški nemščini
Čas: ob 18. uri

Kraj: Evropska hiša (Euro-
pahaus), Reitschulgasse 4,
Celovec
Prireditelji: Univerza v Ce-
lovcu, Mohorjeva založba,
Krščanska kulturna zveza in
SNI „Urban Jarnik“

SELE

Advent v Selah
Čas: ob 19.30 uri
Kraj: v farni cerkvi
Sodelujejo: MePZ Sele,
družina Blažej, ansambel
slovenske gimnazije
Prireditelja: Pevsko društvo
Sele in KPĐ Planina

LEPENA

Literarni večer in pred-
stavitve knjige Brigitte Busch
„Lepena. Ein Dorf macht
Schule“
Čas: ob 20. uri
Kraj: v prostorih ljudske šole
v Lepeni pri Železni Kapli
Domačini, nekdanji šolarji
ljudske šole v Lepeni in vsi
zainteresirani prisrčno vab-
ljeni!

Po prireditvi bomo ob do-
mači malici pokramljali o
raznih temah, dogodkih in
spominih . . .
Prireditelja: SPD „Zarja“ v
Železni Kapli in založba
„Drava“

Sobota, 14. december

VELIKOVEC

Slavnostna prireditve –
90 let PD „Lipa“
Čas: ob 19.30
Kraj: v Gospodinjki šoli v
Št. Rupertu
Nastopajo: MePZ „Srce“
Dobrla vas, vokalna skupina

„Lipa“ Velikovec, Janja
Kassl – kitara, Peter Stebe –
klarineta
Slavnostni govornik:
dr. Marija Makarovič
Prireditelj: Prosvetno društ-
vo „Lipa“ v Velikovcu

PLIBERK

Adventni koncert
Čas: ob 19.30 uri
Kraj: v obnovljeni farni
dvorani v Pliberku
Nastopajo: Moški pevski
zbor „Trta“ iz Žitare vasi, Ter-
zett Grafenstein, Kvartet
„a-capella“ iz Dobrle vasi,
Vokalna skupina VOX
Povezujeta: Anka Jernej in
mag. Ivan Olip
Prireditelj: Vokalna skupina
„VOX“ iz Pliberka

RADIŠE

Počastitev društvenih čla-
nov, ki v tem letu praznuje-
jo okrogli jubilej
Čas: ob 19. uri
Kraj: v kulturnem domu
Prireditelj: SPD „Radiše“

OBIRSKO

Božičnica
Čas: ob 20. uri
Kraj: pri Kovaču
Nastopajo: MPZ Vinko Po-
ljanec in domače skupine
Prireditelj: SPD Valentin
Polanšek

KOTMARA VAS

Božičnica Gorjancev
Čas: ob 14.30
Kraj: društvena soba Gor-
jancev v stari ljudski šoli
Spored: Otroška božična
igra, nato družabnost
Prireditelj: SPD Gorjanci

Nedelja, 15. december

DOBRLA VAS

Premiera igre „George
Dandin“ (Moliere)
Čas: ob 15. uri
Kraj: v kulturnem domu
Nastopa: odrasla igralska
skupina SPD „Srce“
Režija: Poldej Zunder

ŠMIHEL

Adventno petje
Čas: ob 14.30
Kraj: v farni cerkvi
Nastopajo: otroci ljudske
šole Šmihel, MePZ Gorotan,
družina Blažej iz Galicije

Petek, 20. december

OBIRSKO

Občni zbor Alpskega klu-
ba „Obir“ na Obirskem
Čas: ob 19. uri
Kraj: pri Župancu

ŠT. ILJ

Adventni koncert
Čas: ob 18.30
Kraj: v farni cerkvi Št. Ilj
Poleg cerkvenega zbora in
farne mladine sodelujejo
Angelika in Eva Liebau in
„Vaščane pojo“

Sobota, 21. december

VOGRČE

Adventno srečanje
Čas: ob 19. uri
Kraj: pri Florjanu
Premiera igre: „Starši na
prodaji“
Prireditelj: KKD Vogrče in
DSG Vogrče

Nedelja, 22. december

ŠT. JAKOB V ROŽU

Redni občni zbor „Društva
upokojencev“ v Št. Jakobu
Čas: ob 14. uri
Kraj: v farni dvorani
Po občnem zboru božičnica
Prireditelj: Društvo upoko-
jencev Št. Jakob

BOROVLJE/TRATA

Premiera igre „ZAKLAD
KAPITANA AHACA“
Čas: ob 17. uri
Kraj: v kulturnem domu pri
Cingelcu na Trati
Nastopa: Otroška igralska
skupina SPD Borovlje
Ponovitev: nedelja, 29. de-
cembra 1996, ob 16. uri pri
Cingelcu v okviru božičnice,
ki jo sooblikujejo učenci
glasbene šole oddelek Bo-
rovlje
Prireditelj: Društvo upoko-
jencev Št. Jakob

Četrtek, 26. december

ŠMIHEL

Koncert
Čas: ob 14.30
Kraj: v farni dvorani
Nastopa: Mešani pevski
zbor Danica iz Št. Primoža v
Podjuni
Prireditelj: KPĐ Šmihel in
MePZ Gorotan

Nedelja, 5. januar

LIBUČE

Matineja Gustava Januša
– „bere svoje pesmi“
Čas: ob 11. uri
Kraj: Galerija „Falke“
Spored oblikuje: „Slovenski
baročni trio“ (Irena Baar, so-
pran, Tomaž Lorenz, violina,
Maks Strmčnik, čembalo)

RAZNO

CELOVEC

„Planine v sliki“
Kot vsako leto, tudi letos
vabimo vse planin-
ce-fotografe k sodelo-
vanju.
Slike s planinskimi moti-
vi bi naj imele velikost
30 x 21 cm. Vsak ude-
leženc lahko odda 3
slike. Vsaki sliki je treba
dati geslo; slike pa poš-
ljite do 20. 1. 1997 na:
Slovensko planinsko
društvo, Tarviser Str.
16, 9020 Celovec

PLESI

SELE

Športni ples
na Štefanovo
Kraj: v gostilni Malle
Čas: 26. decembra
1996, ob 20. uri
Igra: Trio Zarja
Prireditelj: DSG Sele

VOGRČE

Ples pred Silvestrom
Kraj: pri Florjanu
Čas: 28. decembra
1996, ob 20. uri
Igra: ansambel „Rosa“
srečolov, bar v kleti, dru-
ga presenečenja
Prireditelj: Mešani pev-
ski zbor Podjuna

CELOVEC

45. Slovenski ples
Slovenske prosvetne
zveze
Čas: sobota, 4. januar
1997, ob 20. uri
Kraj: v prostorih doma
sindikatom v Celovcu
Za ples bosta igrala:
„Štajerskih 7“ in
„Alpe-Adria-Sekstet“
Rezervacija miz je možna
v pisarni SPZ, tel. 0463/514
300 – 22. Vstopnice v pred-
prodaji po šil. 100.– pri kra-
jevnih zastopnikih, v obeh
slovenskih knjigarnah, na
posojilnicah in v pisarni SPZ
Prireditelj: SPZ

ŠT. JAKOB V R.

Maturantski ples Višje
šole Št. Peter pri
Št. Jakobu
Kraj: v kulturnem domu
Čas: 10. januarja 1997,
ob 20. uri
Prireditelj: Višja šola Št.
Peter

GLOBASNICA

Tradicionalni
„Podjunski ples“
Kraj: pri Šoštarju v Glo-
basnici
Čas: sobota, 11. januar-
ja 1997, ob 20. uri
Igra ansambel „Franca
Miheliča“
Prireditelj: Slovensko
kulturno društvo Globas-
nica

IMPRESUM

NAŠ TEDNIK – Lastnik (založnik) in
izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških
Slovencev“, ki ga zastopa predsednik
Nanti Olip, 9020 Celovec, 10.-Oktober-
Straße 25/IV. Uredništvo: mag. Jani
Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kurnik
(namestnik glavnega urednika), Fran-
Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf),
Karl Sadjak (oglasni oddelek), vsi: 9020
Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/IV.
Tisk: Mohorjeva tiskarna, 9073 Viktring
Adi-Dassler-Gasse 4, tel. 0463/292664
NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroči-
se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-
Straße 25/IV, 9020 Celovec; telefon ur-
edništva, uprave in oglašnega oddelka:
0463 / 51 25 28. Telefaks: 0463 / 51 25
28 – 22. Letna naročnina: Avstrija:
440.–; Slovenija 3000.– SIT; ostalo ino-
zemstvo 750.– šil.; zračna pošta letni
1000.– šil.; posamezna številka 10.– šil.
Slovenija: 100.– SIT.

RAZSTAVE

ŠT. JANŽ

Razstave „Grafike“ – Drago Druškovič
Kraj: v k&k centru
Prireditelja: k&k center in SPZ
Razstava bo odprta do 6. 1. 1997
torek, četrtek, sobota 18.00–20.00
sreda, petek 9.00–12.00

CELOVEC

Razstava Drago Druškovič „Farbradierungen“
Kraj: Škofijska hiša (Tarviser Str. 30)
Čas: do 13. decembra 1996
Razstava je odprta od 9.30–10.30, 12.00–14.00 in 17.00–18.00

BISTRICA PRI ŠMIHELU

4. letna razstava od 6. decembra do 22. decembra 1996
Kraj: Werkhof „Bistrica“ 31, Šmihel nad Pliberkom
Razstavljajo: K. Björnöy – klobučevinska dela, A. Pototschnig – keramični objekti, A. Krajger – slike, G. Baresch – slike, S. Šempre – slike
glasba: Klaus Paier
Prireditelj: Werkhof „Bistrica“ – Šmihel nad Pliberkom
Razstava je odprta: od 10. do 21. ure in po dogovoru (Telefon 04235/2838)

PLIBERK

Razstava Svetega pisma – Razstava je odprta od sobote 7. do 23. decembra 1996 v župnišču v Pliberku

petek, 13. dec. 1996 ob 19.30 uri Vprašalna ura (dr. Jože Marketz) za mladino
torek, 17. dec. 1996 ob 19.30 uri Galileja (mag. Klaus Einspieler) predavanje z dia-slikami
nedelja, 15. dec. 1996 ob 14.30 uri Molitev rožnega venca iz vidika Svetega pisma (žpk. Valentin Gotthardt)
Ob razstavi zbiramo tiskovni sklad „Sveta pisma za vzhodno Evropo“
Prireditelji: fara, biblični krožek, KŽG in mladina Pliberk

DUNAJ

Razstava Silve Horvat „Tapiserije“
Kraj: v Slovenskem kulturnem centru Korotan, Albertgasse 48
Razstava bo odprta do 15. jan. 1997

ŽELEZNA KAPLA

Razstava novih keramičnih del Nežike Novak in batik oblek Edde Marie Selmo
Čas: od sobote, 14. do nedelje, 22. decembra 1996, vsak dan od 14. do 20. ure, ali po telefonskem dogovoru.
Kraj: atelje keramike Bela, telefon 0 42 38 / 86 52

CELOVEC

Razstava likovnih del in fotografij Marjete Angerer „Diesseits der Zeit – Tostran časa“
Otvoritev: 20. dec. 1996, ob 19. uri
Kraj: Futura-Design, Domgasse 20

**DOM
V TINJAH**

Razstava umetniških slik Mateja Metlikoviča in bibličnih realih

v petek, 3. januarja, ob 19.30
Predavanje in pogovor: **Evropski parlament – pomen in delovanje**
Predavatelj: mag. Bojan-Ilija Šnabl

od sobote, 4. januarja, od 14.30 do nedelje, 5. januarja, do 16.30
Prilava na zakon
Predavatelj: mati, duhovnik, zdravnik

POTOVANJA 1997

od sobote, 8. februarja 1997 do nedelje, 16. februarja 1997
Izobraževalno in študijsko potovanje: Jordanija in Sinai
Vodstvo: dr. Jože Marketz in mag. Klaus Einspieler
Cena: šil. 15.680,-, šil. 2.500,- doplačilo za enoposteljno sobo

od nedelje, 9. februarja 1997 do nedelje, 16. februarja 1997
Romarski polet v Izrael
Voditelj: žpk. Stanko Olip in krajevni vodič
Cena: šil. 10.980,-, šil. 2.000,- doplačilo za enoposteljno sobo

od sobote, 8. februarja 1997 do sobote, 15. februarja 1997
Izobraževalno potovanje v Sirijo
Spremljevalec: rektor Jože Kopeinig in krajevni vodič
Cena: šil. 14.900,-

od sobote, 14. dec., od 9. ure do nedelje, 15. dec., do 16. ure
Šola medsebojnega sporazumevanja ali kako spoznati sebe, da bomo bliže drugim
Voditeljica: prof. ped. psih. Katarina Lavš

od sobote, 28. decembra, od 9. ure do nedelje, 29. decembra, do 18. ure
Tečaj za mlade čarodeje: Tiho, tiho, čarodej prihaja
Voditelj: čarovnik Jani Jošovc

od sobote, 28. decembra, od 15. ure do poned., 30. decembra, do 13. ure
Dnevi petja in igre za otroke
Vodijo: sodelavke in sodelavci katoliške otroške mladine

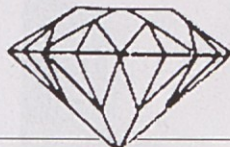
od četrta, 2. januarja, od 9.30 do petka, 3. januarja, do 17. ure
Novoletno srečanje: Božja beseda – človeška beseda
Prireditelji: Kat. prosveta, Referat za izobražence in Dom v Tinjah

v četrtek, 2. januarja, ob 20. uri
Sveto pismo – knjiga življenja

OGLASI

Zlatarstvo Nina

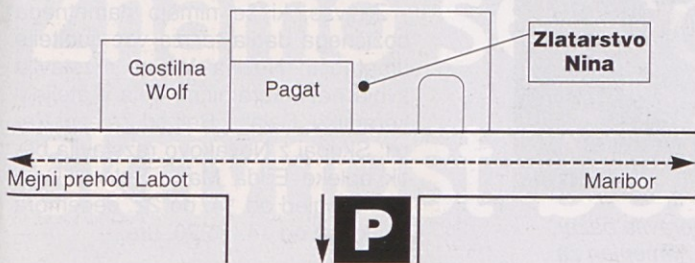
Trg 4. julija 34
Dravograd
tel: 0038 6602 / 84 195

- ❖ velika izbira zlatega nakita
- ❖ poročni prstani od šil. 1.500,- naprej
- ❖ popravilo zlatega nakita
 - ogrlica iz zlata šil. 50,-
 - povečanje zlatega prstana šil. 90,-
 - popravilo zlatega prstana šil. 60,-
- ❖ graviranje
- ❖ prediranje ušes
- ❖ predelava starega nakita
Za delo novega sestavka – okoli 1/3 doplačilo

DELOVNI ČAS

ponedeljek – petek: od 9. do 12. in od 13. do 18. ure
ob sobotah: od 9. do 12. ure

GOSTIŠČE – RESTAVRACIJA
JUENNA
ALOIS GREGORIČ

Prisrčno Vas vabimo na

DNEVE LOVSKIH SPECIALITET

Odprto vsak četrtek, petek, soboto, nedeljo in ob praznikih

Prodajam

med Piranom in Portorožem
500 metrov od morja
120 m² stanovanja ali
200 m² veliko hišo in
1400 m² veliko parcelo

Tel. 00386/66/73 485
ali 71 193

OPOZORILO

Vsa društva in organizacije, ki si za leto 1997 želijo podporo iz sklada za manjšine Urada zveznega kanclerja na Dunaju, opozarjamo, da rok za oddajo vlog poteka v ponedeljek, **16. decembra 1996**. Po tem datumu prošnje ne bodo več upoštevali.

blažej center
PLIBERK

Da bo božično obdarovanje še lepše.

Filou v Juenni

Poznana klet v gostišču Juenna v Čepičah pri Globasnici se od začetka tega meseca predstavlja v popolnoma novi obliki. Ani Šumnik iz Črgovič jo je namreč vzela v najem ter jo preoblikovala in preimenovala v

„Bar Filou“. Že v prvih dneh je bil „Filou“ odlično obiskan in zdi se, da bo kaj kmalu postal pravi „In-Lokal“ v Podjuni. Prav danes vabijo Ani Šumnik in njeni sodelavci na veliko božično praznovanje, ki se bo pričelo ob

19.30. Vabljeni so vsi, ki iščejo zabavo in ples ob vročih zvokih.

„Bar Filou“ je odprt od četrta do sobote od 19.30 naprej, ob nedeljah pa se odpro vrata že ob 15. uri popoldan.

GLAS IZ LJUDSTVA

FRLOŽEV LUKA

Pred sedmimi leti, decembra 1989, je neslo romunskega „ljubljenega vodjo“ Nicolaa Ceausesca in njegovo ženo Eleno. Kaže, da predbožični čas ni najvarnejši za tigrane. V Srbiji že nekaj časa skušajo spraviti Slobodana Miloševića, ki ima v ozadju svojo Mirjano. Dobro vedoč, kaj na Balkanu čaka strmoglavljena despote, se tem bolj krčevito oklepa svojega prestola.

Kakor koli že bo, pridelal bo tisto, kar je leta sadil pa sejal. To sam najbolje ve, zato se tudi tako boji za svojo oblast in predvsem svoje prihodnosti.

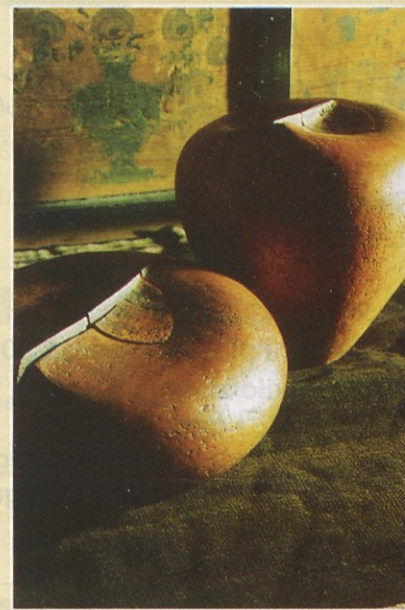
Otroci ljudske šole Šmihel z učiteljico Elisabet Rodler vsako leto navdušijo z novim programom.

Božič na glavnem trgu

V Pliberku so konec preteklega tedna spet priredili božični sejem. V soboto je bil na programu kviz ORF med mestoma Gmünd in Pliberk. Pliberčani so ta dvoboj s pomočjo gasilcev iz Doba jasno dobili. V nedeljo pa so domače skupine pele za akcijo „Luč v temo“. Celotni glavni trg se je spremenil v velik božični sejem, dvakrat pa je najmlajše obiskal tudi božiček in delil darila, gostilne v centru so bil ves dan do zadnjega sedeža napolnjene.

Ženske EL so tudi letos pripravile bazar, katerega izkupiček je spet namenjen za dobrodelne akcije.

Nežika Novak razstavlja v ateljeju keramike „Bela“

Za vse, ki še nimajo pametnega božičnega darila ter za vse ljubitelje umetnosti: Nežika Novak razstavlja svoja nova keramična dela v ateljeju keramike „Bela“ v Beli pri Železni Kapli. Skupaj z Novakovo razstavlja batik obleke Edda Maria Selmo. Dela so na ogled od 14. do 22. decembra vsak dan od 14. do 20. ure.